

Život Cirkvi

Ročník 17

33-34/2010

**100. výročie narodenia
blahoslavenej Matky Terezy**

Koľko stojí katedrála?

Viem, že týmto konštatovaním nepoteším žiakov, študentov, či vás, drahí polucháči, ktorí už máte dovolenku za sebou, no faktom je, že klasický čas dovoleniek a prázdnin sa končí. Môžeme nad tým nostalgicky pokrčiť plecami, alebo môžeme zúročiť to krásne, čo sme počas leta zažili. Vedieť z toho všetkého vo svojich spomienkach a úvahách zachovať to podstatné. Možno niektorí z vás navštívili aj veľké mestá. V nich sú dominantami často katedrály. Mňa zaujali toto leto katedrály, ale i malé kostolíky ukryté v zemi. Na Islande, kde pôsobí môj brat ako misionár. Popri tom som uvažoval o hodnotách a cenách. Veľmi zaujímavé úvahy na túto tému som našiel aj v diele publicistu Vittoria Messoriho. Rád sa o niektoré podelím.

Koľko mohla stáť taká gotická katedrála? Je ťažké nájsť odpoveď na túto otázku, ako aj na iné, ak chceme finančne vyjadriť hodnoty, ktoré vznikali v dobách pred našou. Cena nie je hodnotou absolútnou, ale relatívnou. Ťažko možno hovoriť napríklad o cene života, ktorá by v materiálnom prepočte bola asi 3 doláre...

Nieкто sa však predsa len pokúsil vyjadriť cenu katedrály. Za vzor si zobral Notre Dame v Paríži. Stavba katedrály bola vždy dielom spoločným. Pomocné práce boli častokrát zadarmo- „amore Dei“- pre lásku k Bohu. Veľká časť materiálu bola darovaná panovníkom miesta, kde katedrála vyrastala. Mestská rada často upustila od daní. Toto boli podmienky, v ktorých vznikali tieto veľdiela. Napriek tomu, že tí, ktorí tu pracovali za plácu, ju mali dobre zaplatenú, nezdá sa, žeby výdavky dosahovali astronomické sumy. Pre Notre Dame, podľa výpočtov odborníkov, by suma nemala presiahnuť súčasných 7 miliónov miliónov Eur. Oveľa, oveľa menej, ako výstavba jediného futbalového štadióna. Jeden z najväčších a najkrajších kostolov sveta by stál menej, ako jediný obraz Van Gogha.

Katedrály, ktoré boli nádherne zdobené. Katedrály, ktoré v období, ktoré len nevzdelaný človek môže nazvať „temným stredovekom“, boli zvnútra i zvonku vyzdobené spôsobom, ktorý človeka povznášal. Svetlo, ktoré sa mení na farbu bolo odjakživa považované za symbol Božieho požehnania a milosti. Nie je to protirečenie, že ten „temný stredovek“ tak miloval farbu a svetlo? A že nasledujúce kultúry, ktoré sa nazývali „illuminate“ /“osvietené“/, vydali množstvo síl na to, aby bolo všetko jednofarebné?

Umenie, ktoré je darom Boha. Umenie, ktoré má slúžiť na obohatenie človeka v jeho celku. Dejiny opäť naznačujú, komu sa to doteraz darilo. Umenie, ktoré je tu pre všetkých, nie len pre zopár vyvolených.

A ako je to s tzv. „bohatstvami Vatikánu“? Dve čísla- malé, ale nevyhnutné, ak chceme rozprávať

o bohatstve Vatikánu. Rozpočet Vatikánu, teda samostatného zvrchovaného štátu s viac ako 100 veľvyslanectvami /nunciatúrami/ v celom svete a so všetkými „ministrami“, ktorými sú Kongregácie a Sekretariáty, ten rozpočet bol ani nie polovičný oproti rozpočtu len talianskeho parlamentu. Teda tých zopár desiatok poslancov, ktorý sedia v talianskom parlamente stoja taliansky štát dvojnásobok toho, čo vydá Vatikán na udržanie kontaktov s viac ako miliardou katolíkov v celom svete. Čím by bol dnes Rím, ak by tu nebolo 20 storočí sídlo pápeža? Vďaka tomu je to dnes historicky a umelecky najbohatšie mesto sveta.

Napriek tomu Cirkev v Taliansku žije z tzv. „Osem z tisíc“, teda dane, ktorú občania môžu, ale aj nemusia odovzdať Cirkvi. To všetko však nie je almužna Talianska, ale dlhodobý dlh. V roku 1860 boli zabrané prvé územia vtedajšieho pápežského štátu. Po roku 1870 zo štátu nezostalo nič, okrem kúska územia dnes nazývaného Vatikán, kde sa pápež na dlhé roky stal väzňom. Podľa odborníkov medzinárodného práva, a to vôbec nie katolíkov, išlo o krádež. Všetky majetky Cirkvi vrátane kostolov a kláštorov boli zoštatnené.

Nový taliansky štát stanovil tzv. „Legge delle Guarentigie“, zákon, podľa ktorého mal pápež dostať ročne 3 a pol milióna lír. Smiešna suma oproti tomu, čo bolo pápežovi ukradnuté. Pápeži túto almužnu nikdy neprijali. Namiesto toho sa obrátili na veriacich a ustanovili zbierku „Obulus sv. Petra“, ktorá sa dodnes zachovala.

Až v roku 1929 sa dospelo k Lateránskej zmluve, ktorá vyriešila územné i finančné spory. Taliansko sa zaviazalo zaplatiť 750 miliónov vtedajších lír a vydržiavať pravidelným platom kňazov, ktorí vykonávali okrem iného i vysluhovanie sobášov uznaných zároveň štátom.

Táto podpora teda nie je akýmsi „darom“ štátu, ale len dlhom, ktorý je už nemožné splatiť.

Napriek tomu zaznievajú hlasy, ako by sa pomohlo tretiemu svetu, ak by sa predali Vatikánske poklady. Predstavme si len takú Michelangelovu Pietu. Podľa tých, ktorí sa odvážili ohodnotiť jej cenu, by šlo najmenej o miliardu dolárov. Túto sumu by dokázali zaplatiť len veľké banky. Toto veľdielo by tak určite opustilo Taliansko. A tak by sa dielo, ktoré je vystavené zadarmo na obdiv v bazilike sv. Petra vo Vatikáne, dostalo do súkromného trezoru. A jej majiteľ by mohol spokojne rozhodnúť o tom, že ju už nikto viac neuvidí, alebo si za to riadne zaplatí. Tretí svet by mal možno o jednu nemocnicu viac. No bol by svet bohatší a ľudskejší?

Tieto úvahy budeme potrebovať i na Slovensku. Začína sa totiž hovoriť o hľadaní nového modelu financovania cirkvi.

RV, Jozef Kováčik

Slávnosť Nanebovzatia Panny Márie v Castel Gandolfe

Slávnosť Nanebovzatia Panny Márie pápež tradične slávi vo farnosti Castel Gandolfo, inak to nebolo ani tento rok 15. augusta. Nevelký farský kostol bol ako obvykle vyhradený pre miestnych, nechýbali však ani pútnici z menších i väčších vzdialeností, ktorí sa na námestí pred chrámom zúčastnili eucharistickej slávnosti prostredníctvom veľkej obrazovky. Na svätej omši bol prítomný aj brat Benedikta XVI. Mons. Georg Ratzinger, ktorý je v týchto dňoch na návšteve v Castel Gandolfe. Svätý Otec vo svojej homílii okrem iného povedal:

„Chcel by som sa pozastaviť pri jednom aspekte dogmatického tvrdenia, ktoré hovorí o vzatí do nebeskej slávy. Všetci sme si dnes dobre vedomí, že výraz „nebo“ sa nevzťahuje k nejakému miestu vo vesmíre, k nejakej hviezde a podobne. Vzťahuje sa k niečomu omnoho väčšiemu a ťažko definovateľnému našimi obmedzenými ľudskými pojmami. Termínom „nebo“ chceme povedať, že Boh, ten Boh, ktorý sa nám priblížil, nás

neopúšťa ani v smrti a po smrti, ale má pre nás miesto, dáva nám večnosť, ktorá je v Bohu pre nás miestom. Aby sme mohli trochu porozumieť tejto skutočnosti, pozrime sa na náš vlastný život: všetci zakúšame, že niekto, kto zomrel, naďalej určitým spôsobom prebýva v pamäti a srdci tých, ktorí ho poznali a milovali. Mohli by sme povedať, že v nich časť jeho osoby ďalej žije, ale iba ako „tieň“, pretože i toto prežívanie v srdci jeho drahých raz skončí. Boh však nepominie nikdy a my všetci existujeme z moci jeho lásky. Existujeme, pretože nás miluje, pretože na nás myslel a povolal nás k životu. Existujeme v myšlienkach a láske Boha. Existujeme v celej svojej realnosti, nielen vo svojom tieni. Naša vyrovnanosť, naša nádej, náš pokoj sa zakladajú práve na tom, že v Bohu, v Jeho myslení a v Jeho láske, neprežíva iba tieň nás samých, ale že v ňom, v Jeho stvoriteľskej láske sme strázení a uchovávaní s celým svojim životom, v celej svojej existencii na veky.“ **RV CZ, dj**

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána

Vatikán (8. augusta, RV) - V nedeľu pred modlitbou Anjel Pána sa pápež prihovril pútnikom týmito slovami:

Drahí bratia a sestry!

Dnes, na sviatok Nanebovzatia Panny Márie, oslavujeme prechod z pozemského života do nebeskej blaženosti Tej, ktorá vierou prijala a porodila Pána života. Úcta k Panne Márii sprevádza putujúcu Cirkev od jej počiatkov. Už od 4. storočia sa objavujú liturgické mariánske sviatky. Niektoré vyzdvihujú úlohu Panenskej Matky v histórii spásy, iné zasa oslavujú najdôležitejšie momenty jej pozemského života. Význam dnešného sviatku je zhrnutý v záverečných slovách dogmatickej definície, vyhlásenej ctihodným pápežom Piom XII. z 1. novembra 1950, ktorej 60. výročie si pripomíname tento rok: „Nepoškvrnená vždy Panna, Božia Matka Mária, po ukončení svojho pozemského života, bola vzatá do nebeskej slávy spolu s telom i dušou.“ (Ap. konšt. *Munificentissimus Deus*, AAS 42 [1950], 770).

Umelci každej doby v obrazoch a sochách znázorňovali svätosť Božej Matky, a tak ozdobovali kostoly a sanktuária. Básnici, spisovatelia a hudobníci vzdávali česť Panne Márii hymnami a liturgickými piesňami. Tak na východe ako aj na západe je Najsvätejšia Panna vyzývaná ako Nebeská Matka, ktorá drží v náručí Božieho Syna a pod ochranou ktorej nachádza útočisko celé ľudstvo, ako to vyjadruje starobylá modlitba: „Pod tvoju

ochranu sa utiekame, svätá Božia Rodička. Neodvracaj zrak od našich prosieb, pomôž nám v núdzi a z každého nebezpečenstva nás vyslobod', ty, Panna slávna a požehnaná“.

(Lk 1, 45). Obe ženy, ktoré očakávali naplnenie Božích prisľúbení, už teraz zakusujú radosť z príchodu Božieho kráľovstva a radosť, ktorú prináša spása.

Drahí bratia a sestry, zverme sa Tej, ktorá – ako potvrdzuje Boží služobník Pavol VI. – „po svojom nanebovzatí, neprestáva vo svojom poslaní – oroduje a získava dar spasenia“ (Ap. ex. *Marialis Cultus*, 18, AAS 66 [1974], 130).

Svoju modlitbu obráťme k tej, ktorá sprevádza apoštolov, ktorá je oporou mučeníkov a svetlom svätých, prosme ju, aby nás sprevádzala v tomto pozemskom živote, pomáhala nám hľadať na nebo a aby nás jedného dňa prijala u svojho Syna Ježiša. **-ru, js-/foto RV**

V evanjeliu dnešnej slávnosti svätý Lukáš opisuje napĺňanie spásy prostredníctvom Panny Márie. Tá, v lone ktorej sa stal dieťaťom Všemohúci, sa po anjelovom zvestovaní vydáva na cestu a ponáhľala sa k príbuznej Alžbete, aby jej priniesla Spasiteľa sveta. A v skutočnosti „len čo Alžbeta začula Máriin pozdrav, dieťa v jej lone sa zachvelo ... a naplnil ju Duch Svätý“ (Lk 1, 41). Spoznala Božiu Matku v tej „ktorá uverila, že sa splní, čo jej povedal Pán“

Benedikt XVI. na generálnej audiencii: Všetko obnoviť v Kristovi

Vatikán (18. augusta, RV) – Pápež Benedikt XVI. počas generálnej audiencie v letnom sídle v Castel Gandolfo predniesol nasledujúcu katechézu:

Drahí bratia a sestry!

Dnes by som sa chcel zastaviť pri postave môjho predchodcu, svätého pápeža Pia X., ktorého liturgickú spomienku budeme sláviť budúcu sobotu. Rád by som pripomenul niekoľko jeho vlastností, ktoré môžu byť príkladom aj pre pastierov a veriacich našej doby.

Giuseppe Sarto sa narodil v Riese (Treviso) v roku 1835. Pochádzal z roľníckej rodiny. Po štúdiách v padovskom seminári ho vo veku 23 rokov vysvätili za kňaza. Stal sa najskôr kaplánom v Tombole, potom farárom v Salzane, neskôr katedrálным kanonikom v Trevisi s úlohou vykonávať aj funkciu biskupského kancelára a duchovného vodcu v diecéznom seminári. Počas týchto rokov, keď budúci pápež nadobúdal bohaté pastoračné skúsenosti, ukázala sa jeho hlboká láska ku Kristovi a k Cirkvi, jeho pokora, jednoduchosť a láska k chudobným, ktoré mu zostali vlastnými po celý život. V roku 1884 bol vymenovaný za biskupa v Mantove a v roku 1893 sa stal benátskym patriarchom. 4. augusta 1903 ho zvolili za pápeža. Túto službu prijal s váhaním, pretože sa necítil hodným prijať tak náročnú úlohu.

Pontifikát svätého Pia X. zanechal nezmazateľnú stopu v dejinách Cirkvi a bol poznačený veľkou snahou o reformu, ktorú vyjadrovalo už jeho motto *Instaurare omnia in Christo*, „Všetko obnoviť v Kristovi“. Jeho rozhodnutia sa týkali mnohých oblastí cirkevného života. Od začiatku sa venoval reorganizácii Rímskej kúrie, potom dal zreformovať Kódex Kanonického práva, ktorý neskôr promulgoval jeho nástupca Benedikt XV. Zaslúžil sa tiež o reformu vyučovania a formácie budúcich kňazov, založil viacero regionálnych seminárov, ktoré dal vybaviť dobrými knižnicami a zabezpečil pre nich dobre pripravených profesorov. Ďalšou dôležitou oblasťou jeho činnosti bolo vyučovanie právd viery zameraných na Boží ľud. Už v časoch, keď bol farárom, upravil katechizmus. Neskôr, v úrade biskupa Mantovy, sa veľmi snažil o vydanie jednotného, celosvetového alebo aspoň talianskeho katechizmu. Ako autentický pastier Božieho ľudu pochopil, že situácia danej doby, predovšetkým kvôli fenoménu emigrácie, si vyžadovala katechizmus, o ktorý by sa veriaci mohli oprieť nezávisle od miesta a okolností svojho života. Keď sa stal pápežom, pripravil text kresťanskej vierouky pre Rímsku diecézu. Tento sa neskôr rozšíril do celého Talianska i do sveta. Katechizmus, ktorý dostal meno „Katechizmus Pia X.“, sa na mnohé roky stal spoľahlivým sprievodcom pre všetkých, ktorí sa chceli vzdelávať vo viere, a to predovšetkým vďaka jeho jednoduchému, jasnému a presnému jazyku a vďaka účinným vysvetleniam, ktoré obsahoval.

Veľa pozornosti venoval liturgickej reforme, predovšetkým posvätej hudbe. Chcel priviesť veriacich

k hlbšiemu životu modlitby a plnšej účasti na slávení sviatostí. V *Motu Proprio Tra le sollecitudini* (1903) hovorí, že opravdivý kresťanský duch má svoj prvotný a nevyhnutný prameň v aktívnej účasti na svätých tajomstvách a na verejnej a slávnostnej modlitbe Cirkvi (por. ASS 36 (1903), 531). Preto veľmi naliehal, aby veriaci často prijímali sviatosti; odporúčal dennú, dobre pripravenú účasť na svätom prijímaní. Dovolil, aby sa znížil vek pre prvé sväté prijímanie detí, a to na sedem rokov – teda na obdobie, „keď dieťa začína premýšľať“ (por. S. Congr. de Sacramentis, *Decretum Quam singulari*: AAS 2(1910), 582).

Vo vernosti svojmu povolaniu utvrdzovať bratov vo viere, svätý Pius X. tvárou v tvár niektorým tendenciám, ktoré sa na konci XIX. a na začiatku XX. storočia vyskytli v oblasti teológie, rozhodne zasiahol a odsúdil „Modernizmus“, aby ochránil veriacich od chybného zmýšľania; zároveň sa snažil podporovať hlbšie vedecké skúmania Svätého Písma, avšak v duchu Tradície Cirkvi. 7. mája 1909 apoštolským listom *Vinea electa* založil Pápežský Biblický Inštitút. Posledné mesiace jeho života boli poznačené začiatkom vojny. Jeho apel na katolíkov celého sveta, ktorý vydal 2. augusta 1914, aby vyjadril svoju „trpkú bolesť“ nad vtedajšími udalosťami, bol výkrikom trpiaceho otca, ktorý vidí svojich synov ako sa stavajú proti sebe navzájom. Zomrel iba o niekoľko dní na to, 20. augusta 1914. Povešť o jeho svätosti sa okamžite začala šíriť medzi kresťanským ľudom.

Drahí bratia a sestry, svätý Pius X. nás všetkých učí, že v základoch našej apoštolskej činnosti, akokoľvek rozličné môžu byť oblasti nášho pôsobenia, musí byť prítomné intímne osobné zjednotenie sa s Kristom, ktoré si treba chrániť a každým dňom zveľaďovať. Iba s láskou k Pánovi dokážeme privádzať ľudí k Bohu a otvárať ich pre jeho milosrdnú lásku. **Preklad: Martin Kramara**

Benedikt XVI. počas generálnej audiencie k situácii v Pakistane

Vatikán (18. augusta, RV) – Pápež Benedikt XVI. sa vo svojej výzve počas generálnej audiencie dotkol aj aktuálnej situácie v Pakistane keď povedal: „Moje myšlienky v tomto okamihu smerujú k drahým obyvateľom Pakistanu, ktorých prednedávnom zasiahli veľké povodne: tieto spôsobili, že zomrelo nespočetne veľa ľudí a mnohé rodiny zostali bez prístrešia. Všetkých, ktorí tragicky prišli o život, s dôverou vkladám do Božieho milosrdenstva. Chcem vyjadriť svoju duchovnú blízkosť ich rodinám a každému, kto trpí následkami tohto nešťastia. Nech týmto našim, tak ťažko skúšaným bratom nechýba naša solidarita a konkrétna pomoc medzinárodného spoločenstva!“ **-mk-**

Príhovor Benedikta XVI. pred modlitbou Anjel Pána

Vatikán (22. augusta, RV) - V nedeľu predpoludním sa nádvorie Apoštolského paláca v pápežskom letnom sídle v Castel Gandolfo zaplnilo pútnikmi z rôznych krajín, ktorým Svätý Otec pred modlitbou Anjel Pána adresoval tieto slová:

Drahí bratia a sestry!

Osem dní po slávnosti Nanebovzatie Panny Márie nás liturgia pozýva uctiť si Preblahoslavenú Pannu Máriu titulom „kráľovná“. Kristova Matka je korunovaná svojim Synom, teda pripojená k jeho kráľovskému majestátu, ako ju znázorňujú mnohé mozaiky a maľby. Keďže táto spomienka pripadá tohto roku na nedeľu, nadobúda tak ešte viac svetla z Božieho slova a z oslavy veľkonočného tajomstva. Predovšetkým obraz Panny Márie Kráľovnej nachádza výrečnú odpoveď v dnešnom evanjeliu, keď Ježiš poznamenáva: „A tak sú poslední, ktorí budú prvými, a sú prví, ktorí budú poslednými“ (Lk 13,30). Toto je typické Kristovo vyjadrenie, viackrát zachytené evanjelistami, aj podobnými slovami, pretože evidentne predstavuje tému, ktorá je jeho prorockému ohlasovaniu veľmi drahá. Panna Mária je dokonalým príkladom tejto evanjeliovej pravdy, že totiž Boh poníža povýšených a mocných tohto sveta a dvíha ponížených (porov. Lk 1,52).

Malé a jednoduché dievča z Nazaretu sa stalo kráľovnou sveta! To je jeden z divov, ktoré poukazujú na srdce Boha. Prirodzene kráľovský majestát Márie sa úplne vzťahuje na Kristov: On je Pán, ktorého po poni-

žení smrťou na kríži, Otec povýšil nad všetko stvorenie na nebi, na zemi i pod zemou (porov. Flp 2, 9-11). Podľa plánu milosti bola Nepoškvrnená Matka plne zapojená do tajomstva Syna: pri jeho vtelení, jeho pozemskom živote, najprv skrytom v Nazarete a potom verejnom v službe Mesiáša, pri jeho utrpení a smrti, a nakoniec pri sláve vzkriesenia a nanebovstúpenia.

Matka zdieľala so Synom nielen ľudské aspekty tohto tajomstva, ale skrze pôsobenie Ducha Svätého v nej sa podieľala aj na hlbokom pláne Božej vôle tak, že celý svoj život ponížená a pokorná, bola povýšená, pretvorená, oslávená - prechádzajúc „úzkou bránou“, ktorou je sám Ježiš (porov. Lk 13,24). Áno, Mária je prvá, ktorá prešla „cestou“ otvorenou Kristom, aby vstúpila do Božieho kráľovstva, a to spôsobom vhodným pre chudobných, ktorí dôverujú Božiemu slovu a snažia sa ho zachovávať.

V dejinách miest a národov evanjelizovaných kresťanským posolstvom existujú nespočítateľné svedectvá verejnej úcty ku kráľovskému majestátu Panny Márie. Ale dnes chceme obnoviť predovšetkým ako deti Cirkvi našu oddanosť k tej, ktorú nám Ježiš zanechal ako Matku a Kráľovnú. Zverujeme jej príhovoru každodennú modlitbu za mier, najmä tam, kde stále viac rastie absurdná logika násilia, aby boli všetci ľudia presvedčení, že v tomto svete si musíme navzájom pomáhať ako bratia pri budovaní civilizácie lásky. Mária, Kráľovná pokoja, oroduj za nás!

Jaroslava Kochjarová

Benedikt XVI. na generálnej audiencii o sv. Augustínovi

Vatikán (25. augusta, RV) – Pápež Benedikt XVI. počas generálnej audiencie v letnom sídle v Castel Gandolfo predniesol nasledujúcu katechézu:

Drahí bratia a sestry,

Každý jeden z nás má vo svojom živote ľudí, ktorí sú mu osobitným spôsobom blízki; niektorí z nich sú už v Božom náručí, iní s nami ešte zdieľajú cestu života. Sú to naši rodičia, súrodenci, učitelia, ľudia, ktorým sme pomohli, alebo ktorí nám od malička pomáhali, ľudia, o ktorých vieme, že sa na nich môžeme spoľahnúť. Je však rovnako dôležité mať takýchto „spoločníkov na ceste“ aj v našom kresťanskom živote: myslím teraz na duchovného vodcu, na spovedníka, na ľudí, s ktorými môžeme zdieľať našu osobnú skúsenosť viery, ale myslím tiež na Pannu Máriu a na svätých. Všetci by sme mali mať nejakého svätca, ktorý je nám blízky, aby nám pomáhal svojimi modlitbami a orodovaním, ale aj preto, aby sme ho nasledovali, žili podľa jeho príkladu. Chcel by som vás dnes preto pozvať k tomu, aby ste sa snažili lepšie poznať svätých, počínajúc od toho, od ktorého máte svoje meno, aby ste si prečítali niečo o ich živote a aby ste sa zoznámili s ich dielami. Buďte si istí, že sa

pre vás môžu stať dobrými vodcami, že vám dokážu pomôcť lepšie milovať Pána a vyrásť tak po ľudskej, ako aj po kresťanskej stránke.

Ako viete, i ja mám osobitný vzťah k niektorým postavám svätcov: medzi nimi, popri svätom Jozefovi a svätom Benediktovi, ktorých mená nosím, je aj svätý Augustín, ktorého som mohol spoznať takpovediac zblízka – prostredníctvom štúdia a modlitby – a ktorý sa mi stal „spoločníkom na ceste“ môjho života a mojej služby. Chcel by som znovu zdôrazniť jeden dôležitý aspekt jeho ľudskej a kresťanskej skúsenosti, ktorý zostáva aktuálny aj v našej dobe, keď sa relativizmus pokúša postaviť do pozície jedinej pravdy, podľa ktorej by sa mali riadiť naše myšlienky, rozhodnutia i skutky.

Svätý Augustín bol človekom, ktorý nikdy nežil povrchne; smäť po pravde a jej neustále hľadanie patrili medzi najdôležitejšie znaky jeho života; nehľadal však „pseudo-pravdy“, ktoré nedokážu poskytnúť srdcu trvalý pokoj. Hľadal Pravdu, ktorá dáva zmysel našej existencii a je tým „príbytkom“, v ktorom srdce nachádza pokoj a radosť. Jeho život – ako vieme – nebol jednoduchý: myslel si, že Pravdu stretne v snahe o prestíž, v ka-

riére, vo vlastníctve materiálnych vecí, v hlasoch, ktoré mu sľubovali rýchle šťastie. Dopustil sa chýb, prešiel cez mnoho smutných skúseností, stretol sa s neúspechmi, avšak nikdy sa nezastavil, nikdy sa neuspokojil s tým, čo mu poskytovalo len nejasný záblesk toho svetla, ktoré hľadal; dokázal sa pozrieť do hĺbky seba samého a uvedomiť si, ako píše vo svojich Vyznaniach, že táto Pravda, tento Boh, ktorého hľadal vlastnými silami, je mu bližší než on sám seba, že mu bol vždy nablízku a nikdy ho neopustil, len očakával chvíľu, keď bude môcť naplno vstúpiť do jeho života (porov. III, 6, 11; X, 27, 38). Ako som hovoril v komentári k nedávno nakrútenému filmu, ktorý vykresľuje jeho život, nebol to Augustín, ktorý vo svojom nepokojnom hľadaní objavil Pravdu, ale naopak, samotná Pravda si našla jeho: ona prišla k nemu (porov. L'Osservatore romano, štvrtok 4. septembra 2009). Romano Guardini vo svojom komentári k jednému odseku z tretej kapitoly Augustínových Vyznaní hovorí: svätý Augustín pochopil, že Boh je tou „slávou, pred ktorou padáme na kolená, nápojom, ktorý uháša smäd, pokladom, ktorý prináša šťastie... našiel istotu človeka, ktorý konečne pochopil to, nad čím premýšľal, ale aj blaženosť lásky, ktorá vie, že toto je všetko, a toto mi stačí.“ (Pensatori religiosi, Brescia 2001, str. 177).

V deviatej knihe svojich Vyznaní Augustín opisuje svoj rozhovor s matkou, so svätou Monikou, ktorej spomienku budeme sláviť pozajtra, v piatok. Je to veľmi pekná scéna: spolu s matkou sú v jednom hoteli v Ostii a z okna pozerajú na nebo a na more; v jednom okamihu však toto nebo i more dokážu presiahnuť, uvedomia si, čo je za nimi a dotknú sa Božieho srdca v tichu stvorenia. A tu mu napadne jedna veľmi dôležitá myšlienka, týkajúca sa jeho hľadania Pravdy: stvorenia musia mlčať, ak má nastať ticho, v ktorom môže Boh prehovoriť. Toto platí aj v našich časoch: niekedy máme akýsi strach pred tichom, pred sústredením; bojíme sa premýšľať nad vlastnými skutkami, nad najhlbším zmyslom nášho života. Často uprednostníme prežitie nestáleho, prítomného okamihu, pretože sa nám to vidí jednoduchšie: klameme samých seba, že nám to prinesie stále šťastie. Často dáme priestor povrchnosti, bez toho, aby sme sa zamysleli – pretože máme strach hľadať Pravdu, alebo možno strach z toho, že Pravda samotná si nájde nás, schytí nás a zmení nám život – tak, ako sa to stalo svätému Augustínovi.

Drahí bratia a sestry, chcel by som odkázať všetkým, aj tým, ktorí azda práve teraz prežívajú ťažkosti na ceste viery, tým, ktorí sa len málo zúčastňujú na živote Cirkvi, tým, ktorí žijú, „akoby Boh neexistoval“, aby nemali strach z Pravdy, aby nikdy nevzdali svoju cestu k nej, aby nikdy neprestali hľadať hlbokú pravdu o sebe samých a o svete – prostredníctvom vnútorného nazrania srdca. Boh nám určite daruje svetlo, aby sme videli a zápal, aby sme v srdci pocítili, že nás miluje a že sám túži byť milovaný. Orodovanie Panny Márie, svätého Augustína a svätej Moniky nech nás sprevádza na tejto ceste.

Preklad: Martin Kramara

Benedikt XVI. vyjadril sústrasť k úmrtiu bývalého prezidenta Malty

Vatikán (17. augusta, RV) – Vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone zaslal v mene pápeža Benedikta XVI. sústrastný telegram k smrti Guida De Marca, bývalého prezidenta Malty, ktorý zomrel 12. augusta vo veku 79 rokov. Telegram adresovaný arcibiskupovi Malty prečítali počas pohrebu v Katedrále sv. Jána. Píše sa v ňom o hlbokom zármutku Svätého Otca, ktorý uisťuje o svojich modlitbách celú rodinu bývalého prezidenta a všetkých, ktorí smútia. Vyzdvihuje v ňom ďalej významný prínos zosnulého nielen v súvislosti s maltským národom, ale aj v medzinárodnej oblasti, najmä v období jeho pôsobenia na poste prezidenta Generálneho zhromaždenia Spojených národov. Svätý Otec tiež vyjadril nádej, že si z jeho pôsobenia vezmú príklad ďalší, tí, ktorí rovnako slúžia vo verejnej správe a v závere udelil rodine a celému národu svoje apoštolské požehnanie. -sg-

Benedikt XVI. k úmrtiu predsedu Pápežskej akadémie vied

Vatikán (18. augusta, RV) - V rímskej Bazilike sv. Vavrinca sa v stredu konali pohrebné obrady talianskeho fyzika Nicolu Cabibba, predsedu Pápežskej akadémie vied, ktorý zomrel 16. augusta vo veku 75 rokov.

Okrem iného pracoval v CERN-e v Ženeve, vyučoval na rímskych univerzitách La Sapienza a Tor Vergata, a bol aj predsedom Talianskeho inštitútu pre jadrovú fyziku. Profesor Cabibbo sa venoval problematike vzťahu medzi vierou a vedou, zdôrazňujúc, že jeho oporným bodom je vzájomný rešpekt. Zastával názor, že výskumu sa nekladú medze, ale je nevyhnutné venovať pozornosť jeho etickému rozmeru a možným dôsledkom. Svedčí o tom aj vyjadrenie v jednom z rozhovorov v roku 2008:

„Zdá sa mi nádherné pripomínať, že stredobodom všetkého je človek, láska. Veda má svoju úlohu, o tom niet pochyb: veda má úlohu, ktorá sa v ľudskom živote stáva stále dôležitejšou. Veda bude nezanedbateľným prvkom v pokračovaní ľudského života. Z tohto uhla pohľadu som nikdy nevidel rozpor medzi vedou a láskou.“

Pohrebným obradom predsedal kancelár Pápežskej akadémie vied Mons. Sánchez Sorondo.

Po správe o úmrtí vyjadril v telegrame sústrasť v mene pápeža Benedikta XVI. aj vatikánsky štátny sekretár kardinál Tarcisio Bertone. Žiada v ňom kancelára Pápežskej akadémie vied Mons. Sáncheza Soronda, aby vyjadril manželke a rodine sústrasť a uistenie o stálej spomienke Svätého Otca na zosnulého s veľkou vďakou za jeho prácu v službách Svätej stolice. Všetkým tiež zaslala svoje apoštolské požehnanie. -dj-

Vatikánsky štátny sekretár získal cenu „Muž roku“

Taliansko/Vatikán (19. augusta, RV) – Cenu „Man of the year“ – teda „Muž roku“ odovzdali vatikánskemu štátnemu sekretárovi kardinálovi Tarcisiovi Bertonemu v San Giovanni in Fiore, v talianskej oblasti Kalábria. Cenu mu udelila asociácia Heritage Calabria, ktorá vznikla v polovici 90. rokov s úmyslom udržiavať pevný vzťah obyvateľov pochádzajúcich z tejto oblasti, ktorí žijú po celom svete, so svojím krajom, z ktorého pochádzajú. Asociácia, ktorá podporuje mnohé iniciatívy v spolupráci s miestnymi úradmi, a poskytuje napríklad pohostenie a prijímanie aj emigrantom, ktorí už v oblasti nemajú svojich príbuzných, rozbehla v tomto roku projekt družby medzi mestami tejto talianskej oblasti a krajinami vo svete, kde žijú obyvatelia Kalábie. -sg-

List pápeža Benedikta XVI. Misionárkam lásky

Vatikán (26. augusta, RV) – Svätý Otec napísal pri príležitosti 100. výročia od narodenia Matky Terezy z Kalkaty pozdravný list Misionárkam lásky. List, adresovaný terajšej generálnej predstavenej sr. Mary Premaovej, bol prečítaný dnes ráno v materskom dome sestier v Kalkate. Uvádzame jeho plné znenie:

Posielam srdečné pozdravy Vám a všetkým Misionárkam lásky na začiatku osláv 100-ročnice narodenia blahoslavenej Matky Terezy, zakladateľky vašej kongregácie, ktorá je vzorom kresťanských čností. Som presvedčený, že tento rok bude pre Cirkev a pre celý svet príležitosťou radosnej vďačnosti Bohu za neoceniteľný dar, ktorým bola Matka Tereza počas svojho života a je ním stále, pokračujú prostredníctvom láskavej a neúnavnej práce vás, jej duchovných dcér. Počas vašej prípravy na tento rok ste sa snažili priblížiť k osobe Ježiša Krista, ktorého smäd po dušiach je utišovaný vašou službou Jemu v tých najchudobnejších z chudobných. Matka Tereza odpovedajúc s dôverou na Pánovo volanie náborne vysvetlila svetu slová sv. apoštola Jána: «Milovaní, keď nás Boh tak miluje, aj my sme povinní milovať jeden druhého. Boha nikto nikdy nevidel; ale keď sa milujeme navzájom; Boh ostáva v nás a jeho láska v nás je dokonalá» (1Jn 4, 11-12).

Nech táto láska aj naďalej inšpiruje vás ako Misionárky lásky veľkodušne obetovať seba samých Ježišovi, ktorého vidíte a ktorému slúžite v chudobných, chorých, osamelých a opustených. Povzbudzujem vás, aby ste neustále čerpali zo spirituality

a príkladu Matky Terezy a pokračujúc v jej stopách prijímali pozvanie Ježiša: „príď a buď mojim svetlom“.

Duchovne som prítomný na oslavách stého výročia a s veľkou láskou v Pánovi zo srdca udeľujem Misionárkam lásky a všetkým, ktorým slúžite moje apoštolské požehnanie. -jak-

100. výročie narodenia blahoslavenej Matky Terezy

„Boh nás stvoril pre tie najväčšie veci – milovať a byť milovaní“ – tak znie motto eucharistických slávností, modlitbových vigílií, novén a sympózií, ktoré sa na celom svete konajú pri príležitosti osláv 100. výročia narodenia Matky Terezy z Kalkaty. Blahoslavenú si pripomenie rodné Macedónsko mimoriadnym zasadnutím parlamentu v Skopje, po ktorom bude nasledovať predstavenie národnej Ceny Matky Terezy. V deň výročia, 26. augusta, sa v Katedrále Najsvätejšieho Srdca uskutočnila slávnostná svätá omša, ktorej hlavným celebrantom bol arcibiskup Belehradu Mons. Stanislav Hočevar. Oslavy v Macedónsku budú pokračovať až do konca roka. Kosovo, ktoré rok 2010 vyhlásilo za Rok Maty Terezy, oslávi jej pamiatku v deň liturgickej spomienky 5. septembra, okrem iného zasvätením kostola v Prištine.

Generálny vikár Svätého Otca pre mestský štát Vatikán kardinál Angelo Comastri v rímskej v Bazilike sv. Vavrinca 26. augusta predsedal eucharistickej slávnosti. 4. septembra sa v Kostole sv. Gregora uskutoční modlitbová vigília a deň na to sa chystá svätá omša, ktorú bude celebrowať prefekt Kongregácie pre evanjelizáciu národov kardinál Ivan Dias. Liturgie a novény sa uskutočnia aj v ďalších talianskych mestách.

V Indii sa oslavy storočnice narodenia Matky Terezy začali už 17. augusta novénou vo všetkých farnostiach arcidiecézy Kalkata, kde je hlavné sídlo Misionárov lásky. Práve tu bude 26. augusta predsedáť eucharistickej slávnosti kardinál Telesphore Toppo, arcibiskup Ranchi. V New Delhi sa uskutoční množstvo podujatí, okrem iných napríklad sympóziium o Matke Tereze, tanečné a divadelné predstavenia, všetko pod záštitou Konferencie biskupov Indie. V hlavnom meste sa chystá aj verejná spomienka 28. augusta, za prítomnosti indického prezidenta Pratibhu Devisingha Patila. Pri tejto príležitosti ficiálne predstavili mincu venovanú blahoslavenej rehoľnici, a štát vyhlásil 26. august za „Národný deň sirôt“, na počesť starostlivosti Matky Terezy o malé obeť osamelosti a opustenia. Misionárky lásky a Centrum Matky Terezy v Kalkate v tejto súvislosti rozšírili text, ktorý prináša reflexie o živote tejto vzácnej ženy a jej prínose pre Cirkev a svet. RV, -dj-

Komunita Taizé oslavuje 70. výročie svojho založenia

Francúzsko (16. augusta, RV) – Komunita Taizé oslávila v sobotu počas večernej modlitby 70. výročie svojho založenia a pripomenula si 5 rokov od smrti svojho zakladateľa, brata Rogera. Pretože brat Roger nechcel, aby bolo príliš veľa slov v kostoloch, komunita Taizé si aj spomenuté dvojité výročie pripomenula jednoduchým spôsobom. Asi 5000 ľudí zo 70 krajín sa spolu s bratmi stretlo o 19.30 hod. na veľkom priestranstve dedinky Taizé a slávil prvú časť spoločnej modlitby – piesňami, čítaním biblického textu v rôznych jazykoch, ktoré predniesli mladí rôznych kontinentov. Po chvíli ticha sa odobrali v sprievode k miestnemu cintorínu, kde odpočíva brat Roger a potom ku kostolu Zmierenia, kde nasledovala druhá časť modlitby. Čítalo sa evanjelium o vzkriesení a na znak nádeje vzkriesenia sa zapálili tisíce sviec, ktoré prítomní držali v rukách.

Brat Alojz, súčasný predstavený komunity predniesol modlitbu:

Bože lásky, ďakujeme ti za život darovaný nášmu bratovi Rogerovi, ktorý nás opustil pred 5 rokmi a ktorý prišiel do tejto dedinky Taizé pred 70 rokmi. Snažil sa žiť úprimne dôverujúc v teba a ohlasujúc tvoju nekonečnú dobrotu voči všetkým ľuďom, veriacim či neveriacim: Ty, živý Bože, neodsudzuješ a nevylučuješ nikoho zo svojej lásky. V tejto dôvere si mu dal najst' zdroj radosti a pokoja: pokoja srdca, ktorý z neho urobil tvorcu pokoja medzi ľuďmi. Podobne ako Ján Krstiteľ pripravoval cestu Kristovi, zhromažďoval tvoj ľud a ohlasoval všetkým: „Boh je blízko“. Obracať sa k tebe, Bože lásky, byť blízko k najchudobnejším, zmierňovať utrpenie, prijímať, akceptovať najmä mladých ľudí, počúvať v snahe pochopiť každého: to bola cesta, ktorú si mu ukázal, aby ňou kráčal nasledujúc Ježiša Krista, a načúval Duchu Svätému. Miloval tvoju Cirkev, ktorá zhromažďuje veriacich do jedného spoločenstva bez politických, sociálnych a kultúrnych rozdielov. Pre neho to bolo znamením nádeje pre zmierenie ľudstva. Ďakujem ti za neho s celou Cirkvou. Slová pápeža Benedikta idú rovno do srdca, keď píše: „Nech nás jeho svedectvo ekumenizmu vo svätosti inšpiruje na našej ceste k jednote.“ Patriarchovia Konštantínopolu a Moskvy, arcibiskup z Canterbury, predstavitelia luteránskej a reformovanej cirkvi a mnoho ďalších sa pripájajú k nám, aby vyjadrili vďačnosť. Daj nám všetkým, aby sme celým srdcom pokračovali v tom, čo brat Roger začal. Aby sme rovnako ako on žili v priateľstve s Kristom, uvádzali do praxe, bez váhania, každé slovo evanjelia. V jednote s celou Cirkvou po celom svete a s tými, ktorí nás predišli vo viere – počnúc apoštolmi a Máriou, ťa chválime a spievame: „Ježiš Kristus, vnútorné svetlo, nedaj mojej tme hovoriť so mnou. Ježiš Kristus, vnútorné svetlo, daj mi prijať tvoju lásku.“

Uprostred Druhej svetovej vojny, 20. augusta 1940 brat 25-ročný brat Roger opustil rodné Švajčiarsko a odišiel žiť do Francúzska, odkiaľ pochádzala jeho matka.

Prišiel do dedinky Taizé – sám, s myšlienkou založiť komunitu, kde by sa jednoduchosť a добрota srdca prežívali ako základné evanjeliové skutočnosti. Dnes tvorí komunitu v Taizé viac ako 100 bratov, pochádzajúcich z katolíckej a z rôznych protestantských cirkví, z viac ako 25 národov. Už svojou jednoduchou existenciou je komunita konkrétnym znakom zmierenia medzi rozdelenými kresťanmi a národmi. Bratia žijú z práce vlastných rúk. Neprijímajú pre seba žiadne dary, dokonca ani svoje vlastné dedičstvá. Komunita ich venuje tým najchudobnejším. Každý týždeň od skorej jari do neskoršej jesene prichádza na vrchol do Taizé veľké množstvo mladých ľudí z rôznych kontinentov. Hľadajú zmysel svojho života. Idú k prameňom dôvery v Boha, vydávajú sa na vnútornú púť, ktorá ich povzbudzuje budovať vzťahy dôvery medzi ľuďmi. Od roku 1978 sa na prelome rokov, vždy v inom z veľkých miest Európy, koná Ekumenické stretnutie mladých s názvom Púť dôvery. Práve dnes, 16. augusta si pripomíname smutné 5. výročie od násilnej smrti brata Rogera. Zomrel v roku 2005 uprostred večernej modlitby, na následky bodných zranení. Tie mu spôsobila 36-ročná rumunská turistka, ktorá sa vraj mesiace u neho pokúšala získať osobnú audienciu.

-jak-

Slávnosť Nanebovzatia Panny Márie v Lurdoch poznamenaná vyhrážkami o bombovom útoku

Sanktuárium v Lurdoch zažilo na slávnosť Nanebovzatia Panny Márie krušné chvíle. Vyše 30 tisíc pútnikov muselo byť evakuovaných po telefonáte, ktorý oznámil uloženie štyroch bombových náloží. Sanktuárium a okolie bolo niekoľko hodín uzavreté, ako sa však zistilo, išlo o falošný poplach. Podľa slov Emanuela Boera z organizácie UNITALSI (národnej talianskej organizácie, ktorá sa venuje preprave chorých do Lúrd a ďalších medzinárodných sanktuárií), boli to ťažké chvíle, pretože toto oznámenie narušilo atmosféru pokoja a modlitby, ktorá v Lurdoch vládne. Bolo to o to komplikovanejšie, že na slávnosť Nanebovzatia Panny Márie je toto miesto plné veriacich. Aj počas uzavretia pútnického miesta sa v Lurdskej jaskyni zostal spolu s niekoľkými ďalšími osobami modliť biskup diecézy Tarbes-Lurdy Mons. Philippe Perrier. Ako uviedol, „Panna Mária nás požiadala, aby sme sa modlili, som teda tu a modlím sa.“ Ako uviedol Emanuele Boero, biskup „neposlúchol“ výzvu na opustenie priestorov a nevzdialil sa zo sanktuária, pretože chcel vydať svedectvo viery a modlitby.

RV, -dj-

V Taliansku rastie počet gynekológov odmietajúcich vykonávať potraty

Taliansko (13. augusta, RV) - Ministerstvo zdravotníctva v Taliansku zverejnilo údaje, z ktorých vyplýva, že medzi lekármi a zdravotníkmi rastie počet tých, ktorí odmietajú vykonať potrat. V roku 2005 malo výhrady vo svedomí 59 % gynekológov, zatiaľ čo v roku 2008 ich už bolo 71 %. Zverejnil to včera taliansky denník *Avvenire*. V Taliansku podobne ako vo väčšine európskych krajín platí zákon, podľa ktorého je interrupcia na žiadosť ženy za určitých podmienok beztrestná, no pokiaľ sa tieto podmienky nedodržia, je zákrok postavený mimo zákon. Lekár či zdravotník má však v každom prípade právo nepodieľať sa na takomto zákroku, pokiaľ nie je nutne spojený so záchranou života tehotnej ženy. Rastúci odpor gynekológov proti vykonávaniu interrupcií v Taliansku vyvoláva dva druhy reakcií. Jedna strana, konkrétne talianske odbory, ktoré sú prevažne ľavicovo orientované, navrhujú donútiť lekárov a zdravotníkov k dodržiavaniu zákona č. 194 o interrupciách, teda presnejšie povedané: navrhujú, aby sa im prostredníctvom postihov, t.j. znížením platového ohodnotenia či pozastavením kariérneho postupu odoprelo právo na výhradu vo svedomí, ktorú ten istý zákon taktiež pripúšťa. Autor článku Francesco d'Agostino v denníku *Avvenire* označuje tieto snahy za neuveriteľné a neprijateľné. Upozorňuje, že rastúci odpor lekárov a zdravotníkov podieľať sa na zákrokoch svojoľnej interrupcie je výrečným a sľubným podnetom k vážnemu zamysleniu. -pd-

Na ceste do Aquily otvoria kaplnku stálej adorácie

Taliansko (17. augusta, RV/Zenit) – Mesto Aquila sa po trpkom období, spôsobenom zemetrasením pred čosi viac ako rokom, pomaly stavia na nohy. Ďalším svetielkom nádeje bude aj kaplnka stálej adorácie na ceste do Aquily vo farnosti Cansatessa. Uviedol to v rozhovore pre agentúru Zenit autor myšlienky páter Justo Antonio Lo Feudo, ktorý sa pričínal o zriadenie viacerých takýchto kaplniek v Taliansku. Kaplnka bude otvorená 12. septembra na sviatok mena Panny Márie, svätou omšou, ktorú bude celebroadť miestny arcibiskup Giuseppe Molinari.

Páter Antonio Lo Feudo k významu zriadenia kaplnky stálej adorácie uviedol:

„Každý vie, že mesto bolo zničené. Ale aj ľudia sú zničení. Rekonštrukcia nie je len rekonštrukciou

budov, dokonca prvoradejšou vecou je obnoviť ľudí. Zemetrasenie bolo veľkou odstredivou silou. Všetko bolo rozptýlené, mnoho ľudí stratilo veľa, boli decentralizovaní. Musia nájsť nové centrum. Pán uctievaný v adorácii sa stane novým centrom, stredobodom. Je to On, kto volá všetkých: „Poďte ku mne.“ Ježiš svojou tichou prítomnosťou v Najsvätejšej sviatosti obnovuje život.“ -jak-

„Popularita“ eutanázie v Holandsku rastie

Eutanázia je v Holandsku stále „populárnejšia“. Počet osôb, ktoré sa rozhodli pre tzv. „sladkú smrť“, vzrástol v porovnaní s minulým rokom o 13 %. Organizácie pre ľudské práva a ochranu života varujú pred šírením „holandského modelu zdravotnej starostlivosti“, ktorý je vo svojej podstate popretím akejkoľvek zdravotnej starostlivosti. Len v minulom roku bolo v Holandsku zaznamenaných 2636 prípadov eutanázie, čo predstavuje 2 % všetkých úmrtí. Deväť lekárov bolo obvinených z toho, že prekročili hranice, stanovené zákonom pre možnosť zabitia pacienta pomocou eutanázie. RV, -dj-

Misionári v Pakistane: Kresťania sú pri poskytovaní pomoci diskriminovaní

Pakistan (20. augusta, RV) – Situácia v Pakistane po ničivých povodniach z uplynulých týždňov je stále ťažšia. Navyše mnohé humanitárne agentúry informujú o tom, že pomoc sa len ťažko dostáva ku všetkým 20 miliónom postihnutých Pakistancov. Misionári v oblasti zasa upozorňujú na to, že kresťania sú pri poskytovaní pomoci diskriminovaní. Podľa otca Maria Rodriguesa, riaditeľa Pápežských misijných diel v krajine, ktorý o situácii informoval v rozhovore pre agentúru Fides, ide o „vojnu medzi chudobnými“ pri zhromažďovaní pomoci, ktorú riadi vláda. „Kresťanskí utečenci“ – povedal – „dostávajú len malú pomoc, alebo dokonca žiadnu.“ Deti, ktoré môžu prísť o život je až 3 a pol milióna – a to najmä pre znečistenú vodu, ktorou sa prenášajú smrteľné choroby a epidémie. Na príchod prvej pomoci čakajú ešte stále milióny obyvateľov. Aj preto sa medzinárodné spoločenstvo snaží o jej maximálne zintenzívnenie. -sg-

Katolícka cirkev na pomoc Pakistanu

Pakistan (26. augusta, RV) – Katolícka cirkev vo svete sa snaží pomáhať obyvateľstvu Pakistanu, ktoré postihli ničivé povodne. Robí tak najmä po výzve pápeža Benedikta XVI. z 18. augusta. Štatistiky hovoria doteraz o 2000 mŕtvych a 20 miliónoch postihnutých, z toho je 3,5 milióna detí. „Ak sme solidárni, nasledujme príklad Ježiša“ – podčiarkujú vo výzve napr. nemeckí biskupi, ktorí vyhlásili na nasledujúcu sobotu a nedeľu národnú zbierku. Talianska Cirkev stanovila na pomoc milión eur. V postihnutých oblastiach chýba takmer všetko – prvá zbierka pomoci z Islamabadu umožnila distribúciu vody a základných potravín. Komunita sv. Egídia zorganizovala zasa modlitbové stretnutia v Lahore a Islamabáde, ako spomienku na obeť a ďalej bude pokračovať aj v poskytovaní pomoci tým, ktorí prišli o všetko.

Podľa odhadov je v krajine zničených od dvoch do piatich miliónov hektárov ornej pôdy, najmä ryžových polí, čo môže mať pre krajinu z hľadiska potravinovej bezpečnosti v budúcnosti vážne následky. -sg-

Druhé medzinárodné fórum o migrácii a mieri

Vatikán (27. augusta, RV) - V kolumbijskom hlavnom meste Bogota bude od 1. do 3. septembra Druhé medzinárodné fórum o migrácii a mieri. Pápežská rada pre duchovnú starostlivosť o migrantov a cestujúcich zverejnila príspevok predsedu dikastéria Mons. Agostina Marchetta. Podľa jeho slov sa stretnutie bude „dotýkať náboženských perspektív v novej realite spoločnosti, ktorou je spolunažívanie viacerých identít. Výsledkom toho je, že migrácia nie je občasným, ale štrukturálnym javom. Z toho vzniká naliehavá potreba výpovede pomoci a solidarity“. V príspevku Mons. Marchetto ďalej rozoberá princíp subsidiarity, teda vzájomného rešpektovania a pomoci a jeho náboženský rozmer. -jak-

Kongres katolíckych laikov Ázie: Ohlasovanie Ježiša Krista v Ázii dnes

Vatikán/Kórea (21. augusta, RV) – Pápežská rada pre laikov zvoláva Kongres katolíckych laikov Ázie. Bude sa konať v Soule, hlavnom meste Kórejskej republiky od

31. augusta do 5. septembra a jeho témou bude „Ohlasovanie Ježiša Krista v Ázii dnes“. Ako sa uvádza v komuniké Pápežskej rady pre laikov, „iniciatíva je výrazom pastoračnej starostlivosti dikastéria o posilňovanie väzieb medzi Petrovým stolcom a miestnou Cirkvou v krajine, bohatej na kultúru, tradície a staroveké náboženstvá“.

Kongres je pripravovaný v spolupráci s Konferenciou biskupov Kórey a zúčastnia sa na ňom okrem zástupcov z jej dvadsiatich členských krajín aj členovia Federácie ázijských biskupských konferencií (FABC), tiež 35 delegácií rôznych združení, cirkevných hnutí a nových komunít, aktívne pôsobiacich v Ázii, uznaných Svätou stolicou. Celkovo sa na pracovných stretnutiach kongresu bude podieľať minimálne 400 účastníkov. -jak-

V Indii zavraždili bývalého lídra hinduistov, ktorý konvertoval na kresťanstvo

India (27. augusta, RV/AsiaNews) – V indickom štáte Urísa zavraždili dnes ráno bývalého lídra hinduistov, ktorý konvertoval na kresťanstvo. Polícia našla jeho telo v lese. 47-ročný Biskas Pradhan bol bývalým lídrom extrémistickej hinduistickej organizácie a asi pred tromi rokmi konvertoval na kresťanstvo. Jeho vražda – ako uvádza agentúra AsiaNews – súvisí so zverejnením výsledkov národného ľudového súdu, ktorý od 22. do 24. augusta zhromaždil v New Delhi obeť, aktivistov a sudcov, s cieľom poukázať na prípady násilností pogromu z roku 2008. Tí sú dodnes stále nepoptrestaní. -sg-

Počet kresťanov v Číne stúpa

Čínska akadémia sociálnych vied poukazuje na nárast počtu kresťanov v krajine. Žije ich tam 23 miliónov, čo predstavuje vrchol v doterajších čínskych dejinách. Katolíkov je podľa údajov čínskych akademikov iba 5,7 milióna, 70% z nich tvoria ženy. Nárast počtu kresťanov je podľa odborníkov spôsobený ekonomickým rozvojom krajiny. Počet konverzií stúpa medzi všetkými vrstvami obyvateľstva. Najviac kresťanov žije na východnom pobreží Číny a pri rieke Jang-c'ťiang, čo sú najľudnatejšie a ekonomicky najrozvinutejšie regióny. Počet kostolov je v Číne 55 tisíc, mnohé z nich sú nevelké, no do niektorých sa zmestí aj niekoľko tisíc veriacich. Tie boli vybudované v posledných rokoch. V roku 2009 bolo v krajine vydaných 50 miliónov výtlačkov Biblie. Štúdia poukazuje na to, že rastie i počet stúpcov ďalších náboženstiev – budhizmu, islamu a taoizmu. RV/-dj-

L'vov 2010 - 9. ročník Medzinárodného stretnutia

V dňoch 9. – 14. augusta sa v ukrajinskom meste L'vov uskutočnilo 9. medzinárodné stretnutie mládeže pôsobiacej pri Kongregácii najsvätejšieho Vykupiteľa. Zúčastnilo sa ho viac ako 500 mladých z provincií z celého sveta; najmä z Európy (Francúzsko, Anglicko, Írsko, Poľsko, Nemecko, Taliansko, Rakúsko, Bielorusko), tiež z Kanady a Ruska, 36 účastníkov bolo zo Slovenska (viceprovincie Bratislava a Michalovce) a Čiech (provincia Praha). Motto celého stretnutia bolo: „To be like You – Byť ako Ty.“ Ukrajinskí organizátori pripravili pre mladých bohatý program. Počas otváracieho ceremoniálu predstavili zástupcovia jednotlivých provincií svojich maskotov a spoločne zaspievali hymnu stretnutia. Každá provincia sa počas priebehu stretnutia predstavila originálnym programom. Počas celého stretnutia bol prítomný aj p. Michael Brehl, C.Ss.R, generálny predstavený redemptoristov. Záverečnú slávnostnú Božskú liturgiu sv. Jána Zlatoústeho v byzantskom liturgickom obrade celebroidal Ihor Voznyak, C.Ss.R, arcibiskup L'vova v katedrále svätého Juraja.

Jednotlivé dni sa niesli v znamení podtém, ktoré súviseli s konkrétnou biblickou udalosťou a boli zobrazené ikonou – Byť otvorený ako Ty (Krst Ježiša Krista), Hodnotiť ako Ty (Premenenie Ježiša Krista), Byť tichý ako Ty (Biela sobota). Účastníci po absolvovaní katechéz vytvorili medzinárodné diskusné skupiny, kde tieto témy ďalej rozvíjali. Každý deň mali možnosť stretávať sa na spoločnej modlitbe a slávení Eucharistie. Zároveň mali príležitosť dozvedieť sa viac o charakteristických črtách, zvláštnostiach a kráse byzantského liturgického obradu.

„Byť otvorený ako Ty“ – Krst Ježiša Krista Toto tajomstvo je výnimočne dôležité vo východných kresťanských liturgických obradoch, keďže nám nielen pripomína biblickú udalosť Ježišovho krstu, ale tiež odhaľuje koncept teofánie (odvodené z gréčtiny, znamená zjavenie, alebo viditeľná manifestácia Boha). Stretávame sa s Bohom, ktorý sám Seba otvára pre nás. Obracia sa na nás, hovorí k nám a ide nám v ústrety, pretože nás miluje. Tento deň strávili mladí čas vzájomným spoznávaním sa, predstavovaním sa jeden druhému a opisovaním krajín, spoločnosti a komunit, ktoré reprezentovali na kongrese.

„Hodnotiť ako Ty“ – Premenenie Ježiša Krista Biblická udalosť Premenenia je bohatá na symboliku a hlboký teologický význam. Kľúčovým bodom tejto udalosti je, že Boh nám skrze ňu dáva porozumieť skutočnej hodnote našej ľudskej prirodzenosti. Napokon, Boh sa nielenže vtelil ako človek, ale zároveň sa ukázal svojim apoštolom v spôsobe Bytia naplneného svetlom. Toto je pozvanie pre

všetkých, aby videli svoju vlastnú hodnotu a naplnili ju svetlom. Tento deň sa téma dotkla reálnych problémov súvisiacich s telesnosťou spolu s morálnymi otázkami.

„Byť tichý ako Ty“ – Biela sobota V tento deň účastníci uvažovali nad veľkou udalosťou, ktorá sa stala na Bielu sobotu. Ježiš Kristus, ležiaci ticho v hrobe, zostúpil k zosnulým do podsvetia, rozlomil jeho brány a pozdvihol spravodlivého človeka Starého zákona. Aby sme sa mohli skutočne stretnúť s Kristom, ktorý nás chce vyviesť z nášho osobného „podsvetia“, musíme úprimne konať pokánie. Ticho nám pomôže lepšie porozumieť sebe samým a umožní nám načúvať Bohu. Počas diskusie účastníci objavovali úlohu ticha v každodennom zaneprázdnenom živote. Poklonili sa pred posvätným plátnom – „plaščanicou“, ktoré symbolizuje plátno, do ktorého bolo zavinené telo Ježiša Krista, keď bol uložený v hrobe. Ide o ikonu na látke, ktorá sa uctieva počas bohoslužby na Veľký piatok a Bielu sobotu. Dívajúc sa na oslnivé umelecké dielo sa duchovne približujeme ku Kristovi. Týmto spôsobom si uvedomujeme cenu nášho vykúpenia a veľkosť Božej lásky k nám. Plátno je pretkané radosťou a žiaľom. Ukazuje oba znaky bolesti a radosti, stopy smrti a zmŕtvychvstania. Posvätné plátno je tichým svedkom, ktoré dodnes hlása slová evanjelia. Na záver tohto dňa mal každý účastník možnosť hovoriť osobne s duchovným otcom a mohol mať účasť na tajomstve sviatosti zmierenia.

V rámci stretnutia mali mladí ľudia možnosť zažiť medzinárodné spoločenstvo veriacich, spoznať ukrajinskú kultúru výnimočnú svojou pohostinnosťou, poslanie a spiritualitu redemptoristov ako aj liturgiu a spiritualitu kresťanov Východného obradu. Oficiálne jazyky stretnutia boli ukrajinský, anglický a taliansky jazyk. Týždeň pred samotným stretnutím sa zišli členovia prípravného tímu zo všetkých zastúpených krajín. Čas organizačných priprav bol zároveň časom formácie, spoločných aktivít a budovania vzťahov. Členovia získali množstvo informácií, ktoré neskôr využili na plnenie úloh (tréning vodcovských zručností pre vedenie diskusných skupín, tímová spolupráca a deľenie zodpovednosti, informácie o odlišnosti kultúr). Tiež mali možnosť stretnúť sa s predstaviteľmi miestnej komunity a podeliť sa o svoje skúsenosti a najlepšie praktiky s dobrovoľníckou činnosťou v jednotlivých krajinách. Spoločne oslávili sviatok sv. Alfonza Máriu Liguoriho, zakladateľa rehole redemptoristov. Slovenskú viceprovinciu zastupovali Ján Zoričák, C.Ss.R. a Alžbeta Václavová.

Alžbeta Václavová

Výročie biskupskej konsekrácie kardinála Korca

Kardinál Ján Chryzostom Korec je 59 rokov biskupom. V súčasnosti služobne najstarší slovenský katolícky biskup prijal tajnú vysviacku 24. augusta 1951 z rúk spolubrata jezuitu, biskupa Pavla Hnilicu. Mal vtedy iba 27 rokov. Bolo to v čase, keď Katolícka cirkev na Slovensku nemohla pôsobiť slobodne. Preto aj ako biskup pracoval v civilných zamestnaniach ako robotník. Mal však kontakty s bohoslovcami, na základe odporúčania kompetentných svätých kňazov, venoval sa práci s mládežou, s rodinami, rehoľníkmi. Svoju pastoračiu vykonával aj prostredníctvom kníh, ktoré napísal. Od roku 1960 bol vo väzení: „To nebola nijaká slasť osem rokov vo dne, v noci vo Valdiciach brúsiť lustrové sklo, mali sme zakrvavené prsty, čo sme si ich odierali o brusné kamene“, spomína kardinál Korec. V roku 1969 navštívil v Ríme pápeža Pavla VI., ktorý mu na znak úcty daroval svoje biskupské inšígnie.

Od roku 1990 do roku 2005 stál na čele Nitrianskej diecézy. Venoval sa duchovnej obnove kňazov a laických veriacich. Kardinálsky purpur mu v roku 1991 odovzdal vtedajší pápež Ján Pavol II. V súčasnosti je emeritným biskupom v Nitre. Miroslav Lyko

Sňali korunu z veže bratislavskej Katedrály svätého Martina

V rámci rekonštrukčných prác na veži bratislavskej Katedrály svätého Martina sňali v pondelok 16. augusta 2010 predpoludním reštaurátori z hrotu dómskej veže pozlátenú korunu. Náročný dvojhodinový manéver začal vyzdvihnutím koruny z hrotu veže a pokračoval jej spustením pomocou horolezcov, z ktorých jeden korunu počas celej operácie z blízka istil. Približne 150 kilogramová koruna z medeného plechu je vysoká 164 centimetrov, hrana jej podušky meria 120 cm. Po zreštaurovaní a zlátení bude koruna vystavená v Katedrále svätého Martina, aby si ju verejnosť mohla zblízka prezrieť. Následne bude koruna umiestnená na svoje pôvodné miesto.

Po spustení repliky uhorskej koruny z hrotu veže Katedrály svätého Martina objavili reštaurátori v jej útrobach unikátny dokument. Do pevne zacínovaného medeného puzdra boli podľa očakávania zrolované dobové noviny z roku 1905, keď bola koruna naposledy spustená, a z toho istého obdobia tiež listina s menoslovom štátnych i cirkevných autorít. Prekvapením bola podobná listina z roku 1846 spolu s nemeckým

plagátom predstavenia v Mestskom divadle dňa 13. novembra toho istého roku. Celkom neočakávaným však bol nález sčasti obhoreného pergamentu datovaného do roku 1785. Vyplýva z neho, že bol uložený v predchádzajúcej korune, ktorá Dóm završovala až do júna roku 1833, keď sa spolu s horiacou vežou zrútila na Kapitulskú ulicu. Listinu s menami Márie Terézie, Jozefa II., či menoslovmi mestskej rady a dómskej kapituly zrejme z plameňov zachránili iba v poslednej chvíli. Novonájdenu vzácnu listinu, medzitým odborne ošetrovanú a stabilizovanú, si verejnosť zblízka prehliadne počas vystavenia koruny v polovici septembra tohto roku v priestoroch Katedrály svätého Martina.

Naposledy bola koruna z veže spustená v roku 1905, následne pozlátená v dielňach zlatníckej firmy Mórica Weinstabla, potom s veľkým úspechom vystavená v Dóme v auguste toho istého roku. Obrazový a filmový záznam spúšťania koruny bude uverejnený na stránke www.abuba.sk. Jozef Haľko

Odpustová slávnosť v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach

Dňa 14. 8. 2010 na sviatok sv. Maximiliána Máriu Kolbeho sa v Ústave na výkon trestu odňatia slobody v Hrnčiarovciach nad Parnou konala vo väzenskej kaplnke slávnosť sv. omša. Odpustová slávnosť začala katechézou externých laických spolupracovníkov a katechetov na tému hrdinského života a mučeníckej obety sv. Maximiliána, ktorý obetoval svoj život v koncentračnom tábore tým, že sa vymenil z odsúdeným na smrť, aby rodina neprišla o svojho otca. Hlavný celebrant Pavol Repko privítal odsúdených a katechetov väzenskej duchovnej služby a pripomenul že Eucharistia je vzdávaním vďaky za všetko čo sa udialo v našom živote a podotkol že čas vo výkone trestu nie je stratený ak ho využijeme k metanoji - osobnému obráteniu. Na tieto slová nadviazal aj slávnostný kazateľ Rastislav Čížik správca gréckokatolíckej farnosti Bratislava, ktorý zameral svoju homíliu na povolanie každého k svätosti. Na koncelebrovaní najsvätejšej obety mali účasť aj duchovní otcovia Libor Škripita a Peter Vaško, ktorí vysluhovali odsúdeným sviatosť zmierenia, aby aj oni mali plnú účasť na hostine z Pánovho oltára. Toto spoločenstvo zjednotené v modlitbe ukončilo spomienku na sv. Maximiliána malým agapé - pohostením, ktoré ústretovo povolilo vedenie ústavu.

Gabriel Dzvoňár, väzenský kaplán

Ordinár na Kláštorisku omšou slávil Deň slovenských hôr

Tradičnou svätou omšou oslávili 22. augusta 2010 na Kláštorisku v Slovenskom raji už po 18-ty krát Deň slovenských hôr, ktorý organizačne zabezpečili Rímskokatolícky farský úrad a obec Letanovce. Na mieste zvanom Skala útočiska, ktoré je prejavom vďaka za záchranu Slovanov pred tatárskymi nájazdmi v stredoveku, celebroid ordinár OS a OZ SR Mons. František Rábek spolu s miestnymi kňazmi sv. omšu pre milovníkov hôr a turistiky. Ešte pred tým sa návštevníci v rámci duchovného programu spoločne pomodlili modlitbu ruženca. Po skončení sv. omše si mohli prezrieť aj zručaniny kartuziánskeho kláštora. Deň slovenských hôr sa na Kláštorisku koná pravidelne od roku 1992. Podujatie je vyjadrením vďaka Bohu za ochranu, ktorú v horách poskytoval našim predkom. **-tu-**

Trnavský arcibiskup zriadil nové katolícke stredisko pre študentov v Komárne

Od 1. júla 2010 funguje pri Univerzite Jánoša Selyeho v Komárne Katolícke univerzitné stredisko blahoslavennej Sára Salkaházi. Zriadil ho trnavský arcibiskup Róbert Bezák, ktorý sa tak chce postarať, aby pri univerzitách a vysokých školách, aj nekatolíckych, jestvovali katolícke univerzitné strediská, ktoré by mládeži poskytovali pomoc, predovšetkým duchovnú. Správcom strediska sa stal vdp. Peter Nagy. Svoju činnosť centrum zahájilo už 30. júna 2010 slávnostným Te Deum pri príležitosti ukončenia školského roka. Otvorenie školského roka 2010/2011 bude 29. septembra slávnosťou Veni Sancte (vzývanie Ducha Svätého na začiatku školského roka).

Katolícke stredisko bl. Sára Salkaházi je cirkevná inštitúcia, ktorá sa pod vedením duchovného správu snaží popri štátnej alebo cirkevnej univerzite či vysokej škole poskytovať jej poslucháčom duchovnú službu. „Je to istá možnosť pre mladého človeka, aby vieru, ktorú už má alebo ešte hľadá, mohol ďalej rozvíjať. Dáva poslucháčom aj možnosť patriť do skupiny mladých, ktorí rovnako rozmýšľajú a majú podobné radosti a starosti ako oni sami,“ hovorí správca Katolíckeho strediska Peter Nagy.

Stredisko nesie meno blahoslavennej Sára Salkaházi. Jeho výber zdôvodňuje Peter Nagy takto: „Táto blahoslavená je spojená aj s mestom Komárno. Počas svojho života, ako členka rehoľníckej Spoločnosti sociálnych sestier, pôsobila aj v Komárne. Budova, kde bývala, je zachovaná do dnešného dňa spolu s Kaplnkou sv. Anny, kde aj ona chodievala.“

Katolícke stredisko má už teraz dlhodobejšie plány – napríklad pravidelné týždenné stretnutia mladých, pri ktorých chcú preberať rôzne duchovné či spoločenské témy alebo zásady, ktoré by mali platiť v medziľudských vzťahoch. Medzi ďalšie aktivity budú patriť prednášky, premietanie filmov a diskusia o nich. V dlhodobejšom plánovaní je aj vybudovanie kaplnky v priestoroch Univerzity Jánoša Selyeho.

Priestory Univerzitného strediska budú na Pedagogickej fakulte, správca Peter Nagy však dúfa, že časom budú aj na Ekonomickej fakulte Univerzity Jánoša Selyeho. Malo by to byť jasnejšie v nasledujúcich dňoch. „Po porade s ostatnými univerzitnými strediskami na Slovensku a Maďarsku budeme stále uvažovať o nových možnostiach. Toto Univerzitné stredisko je ešte len na začiatku svojho jestvovania. Aj to nie je zanedbateľným faktom, že okolie Komárna sa môže považovať za „misijné územie“, čo sa týka pastorácie vôbec“, konštatuje duchovný správca Peter Nagy. **Margita Vanovčanová**

Povodne: Finančná pomoc SKCH aj rodinám z oblasti Prievidze a Handlovej

Charita pokračuje v pomoci po víkendových dažďoch v Prievidzi a Handlovej. „O možnej pomoci pre okolité obce sme diskutovali s farskými úradmi a sekretariátom primátora. Ponúkli sme im pomoc vo forme vysúšačov a dezinfekčných prostriedkov, ktoré by sme im chceli dodať v priebehu tohto týždňa. Momentálne čakáme na špecifikáciu požiadaviek miest a okolitých obcí“, hovorí Radovan Gumulák, generálny sekretár Slovenskej katolíckej charity (SKCH).

Terénni pracovníci navštívia poškodené domácnosti v okolí Handlovej a Prievidze, ktoré budú pridané do existujúcej povodňovej databázy, aby im bola v ďalšej fáze odškodňovania poskytnutá finančná pomoc z prostriedkov zbierky Konferencie biskupov Slovenska a samostatnej zbierky Charity. Zber údajov vykonávajú pracovníci z partnerských organizácií - SKCH, združenia Človek v ohrození a Človek v tísni, ktorí navštevujú poškodené domácnosti a vyplňajú formulár s údajmi o rozsahu škody a sociálnej situácii rodiny. Na základe údajov bude komisia prideľovať finančné prostriedky.

Slovenská katolícka charita pomáhala pri tohtoročných povodniach aj materiálne. Ľudia darovali Charite nábytok (gauč, stoličky, stoly, skrine); bytové zariadenie (sporáky, chladničky, mikrovlnné rúry, kanvice, rádia) a veci dennej potreby (pitnú vodu, potraviny, ošatenie). Vďaka týmto darom

SKCH vypravila a rozdala dva kamióny materiálnej pomoci.

SKCH poskytla domácnostiam postihnutým záplavami materiálnu pomoc vo forme šatstva, nábytku, zariadenia do bytu, domácich spotrebičov a vecí dennej spotreby, ktoré nám ľudia doniesli do provizórneho skladu. Na takéto účely zriadila charita v Bratislave „Sklad solidarity CARITAS“ aj s podporou Nadácie SPP. Materiál a nábytok zo skladu solidarity je následne distribuovaný a prerozdelený prevažne do obcí východného Slovenska. Dva návesy materiálnej pomoci pomohli obciam: Podolíne, Ľubica, Kežmarok, Markušovce, Smižany, Richnava, Kluknava, Spišské Vlachy, Letanovce, Betlanovce, Spišská Nová Ves, Kolinovce. Doteraz charity rozdala viac ako 500 kusov nábytku, spotrebičov a náradia.

Kedykoľvek je možné prispieť aj na účet Slovenskej katolíckej charity 4008058424/7500 v ČSOB, variabilný symbol 170. Radovan Gumulák

Hlavnou témou európskej púte Ostrihom -Bratislava - Mariazell bude ochrana stvorenstva

V dňoch 1. – 5. septembra 2010 sa pod záštitou Rady európskych biskupských konferencií (CCEE) uskutoční tzv. „zelená“ púť z maďarského Ostrihomu cez Bratislavu do rakúskeho Mariazelli. Prívlastok vyplýva z témy, ktorá bola pre toto podujatie vybraná, a ktorá pochádza z posolstva pápeža Benedikta XVI. k Svetovému dňu pokoja 2010: „Ak chceš napomáhať pokoju, ochraňuj stvorenstvo“. Púte sa zúčastnia predovšetkým tí, ktorí sú v rámci biskupských konferencií Európy zodpovední za oblasť ochrany stvorenstva, chýbať nebude množstvo významných cirkevných predstaviteľov, ako predseda Rady európskych biskupských konferencií kardinál Páter Erdő, či predseda Pápežskej rady pre spravodlivosť a pokoj kardinál Peter Kodwo Appiah Turkson. Významné zastavenie na ceste do Mariazelli bude predstavovať Bratislava, kam účastníci púte priplávajú po najväčšej európskej rieke – Dunaji, a kde ich privítajú predseda KBS Mons. Stanislav Zvolenský a primátor Bratislavy Andrej Ďurkovský. Práve tu sa v piatok 3. septembra uskutoční stretnutie za okrúhlym stolom na tému „Výchova k ochrane stvorenia a pokoja“.

„Púť je predovšetkým duchovnou cestou, cestou obrátenia, ktoré sa začína zanechaním svojho obvyklého prostredia, aby sme dosiahli výnimočný cieľ sprevádzaný Božou účasťou,“ vysvetľuje na margo podujatia generálny sekretár CCEE p. Duarte da Cunha. Ako uviedol, ekologická kríza ako následok neracionálneho a nezodpovedného využívania darov stvorenstva, ktorú v súčasnosti prežívame v Európe, sa nedá oddeliť od súčasnej

morálnej krízy kontinentu. P. da Cunha v tejto súvislosti pripomenul slová Svätého Otca o tom, že skutočná pozornosť zameraná na ekológiu planéty, nemôže obísť seriózne zamyslenie sa nad „ľudskou ekológiou“, prameňom z duchovného obrátenia a zmeny životného štýlu. Púť okrem rozmeru ochrany stvorenstva nebude chýbať ani ekumenická dimenzia. V katedrále v rakúskom St. Poltene je v piatok naplánovaná ekumenická bohoslužba s tzv. „modlitbovým mostom“, ktorý spojí predstaviteľov rôznych kresťanských cirkví s účastníkmi 14. medzinárodného kongresu Renovabis, ktorý sa v dňoch 2. – 4. septembra uskutoční v Mníchove. Päťdňová púť z Ostrihomu do Mariazelli vyvrcholí v nedeľu 5. septembra eucharistickou slávnosťou, ktorej bude predsedáť kardinál Christoph Schönborn, arcibiskup Viedne a predseda rakúskej biskupskej konferencie.

V priebehu rokov 1999 až 2004 zorganizovala CCEE viacero stretnutí delegátov európskych biskupských konferencií týkajúcich sa životného prostredia a zodpovednosti za stvorenstvo. Príspevky prednesené na stretnutiach boli vydané v zborníku a na CD. Okrem toho, že sprístupňujú závery spoločnej práce, ponúkajú aj panoramatický pohľad na aktivity, ktoré v tejto oblasti realizuje Katolícka cirkev v celej Európe. Ďalším plodom týchto stretnutí je internetová stránka www.cefe.ch, ktorej cieľom je informovať používateľov o projektoch týkajúcich sa životného prostredia, ktoré podporuje Cirkev v Európe. Okrem spomínaných iniciatív je najdôležitejším výsledkom série stretnutí vytvorenie a rozvinutie európskej siete i vzťahov medzi jednotlivými delegátmi biskupských konferencií Európy. Táto púť bude ďalším krokom CCEE pre podporu spolupráce v tejto oblasti. -dj-

Novinka z Vydavateľstva LÚČ: Čo nepoznáme z histórie

Novinka z Vydavateľstva LÚČ, ktorá vyšla 24. augusta 2010 – na začiatku 60. roku biskupskej služby otca kardinála Jána Chryzostoma Korca: **Ján Chryzostom Korec: Čo nepoznáme z histórie**

Kniha ponúka niektoré nepoznané alebo pripomenie zabudnuté závažné pohľady na históriu. Je dôležité si ju prečítať, lebo väčšinou máme plytký obraz o histórii národov, o ich zmýšľaní a živote. Potom nevieme pravdivo hodnotiť epochy, storočia, zmýšľanie, obdobie pohanstva a význam kresťanstva. Je potrebné ich poznať, aby sme sa vedeli zodpovedne orientovať uprostred mnohých chaotických informácií dneška. Dozvieme sa pravdu o svetlých i tmavých stránkach histórie, ako i o svetle, ktoré sa rozsvietilo v dejinách cez kresťanstvo, Cirkev, cez Ježiša Krista. Anna Kolková

Oslava výročia slzenia milostivej ikony poctená návštevou apoštolského nuncia

Tohoročná celoeparchiálna odpustová slávnosť v Klokočove, konaná 14. - 15. augusta, bola o čosi iná ako predchádzajúce. Niesla sa v znamení 340. výročia vzniku tejto odpustovej tradície, vyvrcholujúcej každoročne v okruhu sviatku Zosnutia presvätej Bohorodičky. Pri tejto príležitosti vydala Gréckokatolícka eparchia v Košiciach novú liturgickú príručku pre veriacich, ktorá obsahuje pokope všetky liturgické slávenia počas celonočného bdenia pred samotným sviatkom. Práve z nej začal modlitbou deviatej hodinky a malej večierne program odpustu o. Pavol Bardzák z Košíc. K odpustovej atmosfére patrí aj malé svätenie vody, ktoré vykonal o. Jozef Matejovský.

Keďže večerný program v sobotu patrí predovšetkým mládeži, ďalší čas bol vyhradený práve jej. S evanjeli-začným programom vystúpila miešaná hudobná skupina Agatangel a moderátorsky ju sprevádzal o. Martin Mekel. Večernú archijerejskú sv. liturgiu slávil vладыka Milan Chatur, košický eparcha. Spevom ju pekne sprevádzal mládežnícky zbor z farnosti Košice-Terasa pod vedením kaplána Daniela Porubca. Preplnený pútnický areál si v kázni vладыku vypočul chválu na nadprirodzenú krásu Panny Márie vyplývajúcu zo zachovávanía Božích zákonov. „Dnešný svet tiež hľadá krásnu ženu, ale žiaľ nachádza iba vonkajšiu krásu tela. Preto je toľko zmätku v živote mladých, lebo sa dávajú zlákať iba vonkajškom. Ako dôsledok zanedbávania Božích zákonov sa ukáže rozbitý život,“ povedal vладыka a vyzval prítomných, aby v modlitbe počúvali Boha, ktorý zjavuje aj dnes svoju vôľu a splňa túžbu po šťastí človeka.

Na tému homílie nadväzovali aj večerné dialógy, v ktorých Doc. Jozef Mikloško, predseda nadácie Úsmev ako dar, pútavo vysvetlil obrovský vplyv rodičovskej lásky na prenatálny vývoj svojho dieťaťa. So svojimi skúsenosťami s výchovou adolescentov sa podelili manželía Marettovci z Dolného Kubína. Do ticha noci zaznievali hlboké myšlienky stichíru veľkej večierne, ktorú slúžil o. Tomáš Porhinčák. Uprostred noci vладыka Milan odovzdal certifikáty desiatkam nových účastníkov eparchiálnej animátorskej školy.

Keďže mariánsky sviatok pripadol práve na nedeľu, aj utiereň sviatku, slávená o. Marcelom Gajdošom, bola akoby symbiózou oslavy Kristovho vzkriesenia a Máriinho uspenia – nanebovzatia. Rannú sv. liturgiu v cirkevnoslovanskom jazyku slávil o. Pavol Tomko, CSsR aj so Zborom sv. Jozefa z Michaloviec. V kázni o. Tomko zdôraznil dôležitosť dôvery v presvätú Bohorodičku v živote každého jej syna. Hlavnú archijerejskú liturgiu slávil vладыka Ján Babjak, prešovský arcibiskup-metropolita za účasti vладыku Milana a vладыku Petra Rusnáka, bratislavského eparchu. Osobitne cenným pútnikom sa po prvýkrát v Klokočove stal osobne apoštolský nuncius, arcibiskup Mons. Mario Giordana v sprievode

svojich sekretárov Mons. Germana Penemoteho a Miroslava Medviďa, CSsR.

V homílii otec nuncius zdôraznil postoj Márie z evanjelia, ktorá sadla Pánovi k nohám a prioritne sa venovala počúvaniu Božieho slova. „Len tak je možné dosiahnuť Kristovo zmýšľanie, keď sa započúvame do jeho oživujúceho slova. A to nielen ušami, ale najmä srdcom. Kristovu pokoru mala najmä tá, ktorej sviatok dnes slávime – Matka Božia. Aj ona podľa svedectva evanjelií počúvala Božie slovo a zachovávala ho vo svojom srdci.“ Otec nuncius odovzdal prítomným apoštolské pozhnanie Svätého Otca ako posilu na ceste pozemskou púťou. Súčasne vrelo odporúčal čítanie Svätého písma, ktoré obsahuje veľa praktických návodov na správny život.

Na programe odpustu sa okrem veriacich zúčastnili aj ctihodné sestry a bohoslovci. Hlavnú nedeľnú sv. liturgiu poctili svojou prítomnosťou primátori Michaloviec, Sobraniec, Trebišova a starostovia okolitých obcí.

V závere sv. liturgie bol prečítaný pozdravný list Svätému Otcovi Benediktovi XVI. Vладыka Milan poďakoval všetkým prítomným za dvojdňové modlitbové stretnutie, ktoré prinieslo nielen veľa slnečných lúčov, ale predovšetkým veľa duchovného osvieženia. Obchod okolo chrámu symbolicky vyjadril naše pozemské putovanie, pri ktorom je posledným cieľom videnie Boha v nebeskej sláve. Počas myrovania si ľud v modlitbe šiestej hodinky ešte raz pripomenul dvojité tajomstvo Márie: panenský pôrod a tajomný odchod do večnej blaženosti.

Michal Hospodár

Svätý Otec sa modlil za zomrelého bohoslovca Michala Košúta

Svätý Otec Benedikt XVI. sa vo štvrtok 26. augusta ráno pri svojej súkromnej sv. omši modlil za spásu žilinského bohoslovca Michala Košúta (24 r.), ktorý zahynul v utorok pri dopravnej nehode neďaleko Žiliny. Sv. Otec si prial, aby sa ubezpečenie o jeho modlitbe dostalo k tým, ktorý sa budú s Michalom lúčiť v piatok 27. augusta pri pohrebe vo Varíne.

Michal počas uplynulého roka študoval v rímskom seminári Sedes Sapientiae za Žilinskú diecézu. Rektor tohto seminára Mons. Juan Carlos Domínguez je blízkym priateľom vrchného riaditeľa bezpečnostných zložiek vo Vatikáne, ktorým je Dottore Domenico Giani, ktorý je denne v blízkosti Sv. Otca. Rektor Mons. Domínguez sa o Michalovej smrti dozvedel v stredu ráno, zatelefonoval to Dr. Gianimu a ten to spomenul Sv. Otcovi. Benedikt XVI. na to reagoval priáním, aby Dr. Giani odkázal cez rektora rímskeho seminára na Slovensko, že sa pri svojej ranej sv. omši na druhý deň (vo štvrtok) bude za Michala osobitne modliť. Túto informáciu priniesol Mons. Domínguez osobne do Žiliny, kde pricestoval vo štvrtok popoludní, aby sa v piatok zúčastnil na rozlúčke so svojim a našim seminaristom Michalom. **Ladislav Stromček**

Bazilika v Ľutine duchovne zviazaná s pápežskou bazilikou v Ríme

Podobne ako pútnické miesto na Hore Zvir v Litmanovej, aj najvýznamnejšie pútnické miesto Prešovskej archieparchie v Ľutine, je od archieparchiálnej odpustovej slávnosti Zosnutia Presvätej Bohorodičky, ktorá sa uskutočnila v sobotu a v nedeľu 21. a 22. augusta, duchovne zviazané s pápežskou Bazilikou Santa Maria Maggiore v Ríme.

Na začiatku hlavnej archijerejskej svätej liturgie v nedeľu, ktorou dvojďňová slávnosť vyvrcholila, arcikňaz pápežskej Baziliky Santa Maria Maggiore v Ríme kardinál Bernard Francis Law slávnostne zverejnil dekrét o ustanovení tohto puta duchovného príbuzenstva medzi týmto prvým a zároveň hlavným mariánskym chrámom na svete a gréckokatolíckym mariánskym pútnickým miestom v Ľutine. Zároveň povedal, že si spomína na rok 1968, keď bol práve na jednom kongrese a tam sa dozvedel o invázii do vtedajšieho Československa: „Teraz som veľmi rád, že som medzi gréckokatolíckymi na Slovensku, spomedzi ktorých vzišli také osobnosti, ako sú blahoslavení mučeníci

komunistického režimu biskupi Pavel Peter Gojdič a Vasil' Hopko.“ Pripomenul aj úzku spojitosť Baziliky Santa Maria Maggiore s cyrilometodskou tradíciou, s ktorou je neodmysliteľne spätá Gréckokatolícka cirkev na Slovensku. Preklad dekrétu v slovenskom jazyku predstavil o. Ľudovít Melo OP, apoštolský penitenciár z Ríma.

Hlavným celebrantom bol prešovský arcibiskup-metropolita Ján Babjak SJ. Koncelebrovali viacerí ďalší biskupi zo Slovenska a zahraničia: Ľvovský arcibiskup Igor Vozniak, apoštolský exarcha Srbska a Čiernej Hory Juraj Džudžar, košický eparcha Milan Chatur CSsR, bratislavský eparcha Peter Rusnák, emeritným prešovským biskupom Ján Hirka a emeritným pomocným pražským biskupom Ján Eugen Kočiš.

Vladyka Juraj Džudžar v kázni pútnikom pripomenul skutočnosť, že každý, kto žije, raz zomrie. „Ale tento sviatok Zosnutia Presvätej Bohorodičky, ktorá bola s telom a dušou vzatá do neba, nám hovorí, že ani my hriechmi nezostaneme v zemi, ale budeme vzkriesení. To je viera našej Cirkvi, to je viera našich predkov, to je naša viera“, pokračoval slávnostný kazateľ. „Kráčame do večného života šťastní, lebo nás Ježiš Kristus nikdy neopustí a Matka Božia nás sprevádza. Ostáva nám skloniť hlavu pred jej obrazom a modliť sa Raduj sa, milostiplná!“

Na konci slávnosti vladyka Ján Babjak poďakoval

vzácnym hosťom a vyjadril svoje presvedčenie, že ustanovenie puta duchovného príbuzenstva medzi pápežskou bazilikou a bazilikou v Ľutine je iste výsledkom modlitieb našich blahoslavených hieromučeníkov Pavla Petra Gojdiča OSBM, Vasil'a Hopka a Metoda Dominika Trčku CSsR, ktorí za nás v nebi mocne orodujú. „A toto modliace sa spoločenstvo veriacich to dokazuje“, dodal na záver.

Pútnici, ktorých sa v priebehu dvoch dní v Ľutine zišlo okolo 20 000, zaslali list Svätému Otcovi Benediktovi XVI., v ktorom uvádzajú: „V tomto roku si pripomíname už 155. výročie, kedy Váš predchodca v blahej pamäti Pius IX. dekrétom o odpustkoch udelil tomuto mariánskemu pútnickému miestu zvláštne výsady. Našu radosť dnes umocňuje slávnostné vyhlásenie dekrétu o ustanovení puta duchovného príbuzenstva Baziliky minor v Ľutine s pápežskou Bazilikou Santa Maria Maggiore v Ríme, ktorým toto miesto získava ďalšie milosti pre pútnikov.“ Zároveň Svätého Otca uistili o svojich každodenných modlitbách, ktorými

prosia o Božie požehnanie pre jeho náročnú apoštolskú službu.

Medzi pútnikmi boli aj podpredseda a minister vlády SR Ivan Mikloš, predseda PSK Peter Chudík, primátor Prešova Pavel Hagyari a ďalší vzácní hostia. V sobotu večer bola súčasťou bohatého duchovného programu púte archijerejská svätá liturgia v Bazilike minor, už tradične vysielaná v priamom prenose Rádia Lumen. Hlavným slúžiteľom bol vladyka Ján Babjak a koncelebrovali kardinál Bernard Francis Law, Ľvovský arcibiskup Igor Vozniak a košický eparcha Milan Chatur, ktorý predniesol homíliu. Zameril sa v nej na skutočnosť, že prírodné katastrofy, ktoré nás oberajú o životy a materiálne dobrá sú dôsledkom aj toho, že človek porušil harmóniu v prírode, nerešpektoval zákony Božej prírody. Ešte nebezpečnejšie je však to, že nezachovávanie mravného Božieho zákona ničí v nás večný život. Pannu Máriu, ktorá je nám svojou poslušnosťou a poníženosťou pred Bohom nádherným vzorom, nazval skutočným znamením pre náš život, aby sme aj my rešpektovali Božie zákony prírody i mravnosti.

Pútnici zo slnkom zaliatej Ľutiny odchádzali naplnení novou silou a odvahou podľa príkladu a pod ochranou Panny Márie dávať Bohu vo svojom živote prvé miesto.

Lubomír Petrik/ foto Mária Žarnayová

Hranice na Trojmedzí spojili Slovákov, Čechov i Poliakov

Spoločná štátna hranica medzi Slovenskou republikou, Českou republikou a Poľskom v sobotu 21. augusta 2010 spojila niekoľko stoviek veriacich na Trojmedzí. Práve na mieste, kde sa stretávajú 3 krajiny slávil spoločnú svätú omšu pútnici z Ostravsko-opavskej, Bielsko-żywieckej a Žilinskej diecézy.

Ako pripomenul generálny vikár Žilinskej diecézy Ladislav Stromček, s myšlienkou stretávania sa na mieste, kadiaľ ide hranica troch štátov, prišiel minulý rok žilinský diecézny biskup Tomáš Galis: „Je to veľmi silná myšlienka, pretože v sebe nesie ideu spolupráce, súdržnosti troch národov, ktoré majú k sebe blízko jazykovo, kultúrne aj duchovne. Veríme, že táto tradícia, ktorá vzniká, sa zakorení a bude prispievať k tomu, aby medzi nami boli pekné vzťahy, porozumenie a to všetko, na čom chceme budovať náš život.“

Svätú omšu, na ktorej sa zúčastnili aj predstavitelia Českého parlamentu, samospráv a okolitých obcí, celebraval bielsko-żywiecky biskup Mons. Tadeusz Rakoczy. V homílii sa veriacim prihovril ostravsko-opavský biskup Mons. František Václav Lobkowicz. Okrem výnimočnosti stretnutia vyzdvihol i význam spoločnej modlitby, zvlášť k Panne Márii. „Je fajn, že na toto miesto prichádzajú ľudia zo všetkých troch štátov a že sa spoločne modlia, aj keď každý vo svojom jazyku. Ja dúfam, že táto spoločná modlitba, pri ktorej nás spája Panna Mária, pomôže celému svetu. Aj keď je to len taký malý kamienok, ale do krásnej veľkej mozaiky celosvetových modlitieb za mier a pokoj vo svete,“ povedal biskup.

Po svätej omši nasledoval pestrý kultúrny program, ktorý pripravili jednotlivé krajiny. **Peter Holbička**

Púť rodín Žilinskej diecézy vo Višňovom

Už viac ako 300 rokov putujú na sviatok Návštevy Panny Márie veriaci do Višňového, aby ju prosili o pomoc pre svoje rodiny. Podobne tomu bolo aj uplynulý víkend (26.-27.6.2010) na Púti rodín Žilinskej diecézy. Bohatý program, ktorého spoločným mottom bola Mária – Kráľovná pokoja sa začal v sobotu ružencom Božieho milosrdenstva, mládežníckym vystúpením i speváckeho zboru Višňovanka. Najmä pre ženy bolo určené rozprávanie na tému Púť srdca ženy. Vyvrcholením bola svätá omša, ktorú celebraval žilinský diecézny biskup Mons. Tomáš Galis. Vo svojej homílii označil rodinu za prvú školu kresťanského života a ľudskosti. „Rodina je miesto, kde sa človek najskôr naučí vychádzať zo svojho sebestva.“ V rodine sa

zároveň podľa biskupa uplatňuje najmä krstné kňazstvo otca i matky, ale aj detí a všetkých, ktorí do nej patria. Rodiny tiež mali opäť možnosť prejsť cez tzv. bránu viery. Program pokračoval počas celej noci koncertom gospelovej skupiny New Project, divadelnými predstaveniami, mládežníckou svätou omšou, krížovou cestou, či adoráciou. V nedeľu celebraval slávnostnú sv. omšu hovorca KBS Jozef Kováčik. **-ph-**

Púť na Kalvárii v Nitre

Na Kalvárii v Nitre sa 14. a 15. augusta 2010 konala tradičná mariánska púť pri príležitosti slávnosti Nanebovzatie Panny Márie.

V sobotu celebraval svätú omšu na poľnom oltári v areáli Kalvárie nitriansky pomocný biskup Mons. Marián Chovanec. V kázni hovoril o dôležitosti počúvania Božieho slova a jeho uskutočňovania v živote, podľa vzoru Panny Márie. Prítomným pútnikom povedal: „Prišli sme, aby sme oslávili nebeskú Matku, aby sme oslávili Pána Boha, ktorý také veľké veci urobil s Pannou Máriou a chce veľké veci urobiť aj s nami.“ Poukázal aj na situácie, keď sa ľudia neradia ani zodpovednosťou ani láskou k Bohu ani láskou k človeku: „Máme svetlo a nekráčame v ňom. Máme orientáciu, máme prikázania a nezachováme ich. (...) Nie sme dnes svedkami práve toho, že sa stretávame s ľuďmi, ktorí žijú akoby Pána Boha nebolo?“ Biskup Chovanec zároveň pripomenul, že „Pán Boh má s každým človekom špeciálne poslanie, každého jedného z nás povoláva k osobnej dokonalosti“.

Nočný program púte tvorila modlitba posvätného ruženca, mládežnícky program a polnočná svätá omša.

V nedeľu 15. 8. ešte pred východom slnka sa konala krížová cesta, poznačená búrkou. Odpustová slávnosť vyvrcholila svätou omšou, ktorej predsedal nitriansky biskup Mons. Viliam Judák. Hlavnou myšlienkou homílie, ktorú predniesol, bola kresťanská nádej, v ktorej žila aj Panna Mária. „Chceme objaviť skutočný význam a zmysel nášho života. Chceme vedieť, že naše pozemské putovanie nás niekde vedie“, povedal. Biskup Judák ďalej pripomenul, že na Božej Matke sa kresťanská nádej, ktorá siaha do večnosti, do života s Bohom, sa už naplnila: „Keď Ježiš Kristus daroval v predstihu svojej Matke dar nebeského života s telom a dušou, tak nešlo o protekciu v dejinách spásy, ale ide tu o uistenie, že je to aj naša cesta. Ak - ako ona - vždy a znova zotrváme v jeho láske“. A podčiarkol: „Preto je pre nás znakom nádeje, že aj my sa po svojej životnej púti viery s telom a dušou dostaneme do neba, ak sme verili, milovali a dúfali tak, ako ona. Preto je pre nás znakom útechy, že náš život a udalosti nášho života, všetko, čo dobré sme robili, smrťou nezanikne, ale všetko bude prijaté do Božej lásky a istoty navždy a naveky.“ **Miroslav Lyko**

Pút' na Hrádku

Kňazi a veriaci farnosti Prešov Solivar pravidelne organizujú pút' k sv. Štefanovi Uhorskému na Hrádku. Ide o najstarší kostol na území mesta Prešov. Púte sa zúčastnil aj košický arcibiskup-metropolita Bernard Bober.

V deň slávnosti sv. Štefana Uhorského v pondelok sa vo farnosti Prešov Solivar začala duchovná obnova. Svätú omšu celebroidal košický arcibiskup-metropolita Bernard Bober. V homílii vyzdvihol veľkosť tohto svätca, uhorského kráľa. Vyzdvihol jeho oddanosť a presvedčenie vo viere. Poukázal na jeho jednoduchosť ako kráľa, no zároveň ukázal príklad veľkosti ako kresťana. Snažil sa odovzdať vieru svojmu synovi Imrichovi a ukázať mu, že byť kráľom neznamenaá byť nejakým honorom alebo byť nejakým veľkým pánom, ale že byť kráľom znamená byť ľudským.

Gesto, ktoré vyobrazujú aj obrazy alebo ilustrácie, naznačujú, ako odovzdáva svoju kráľovskú korunu Nebeskej Matke a tým dáva najavo, že je tu niečo vyššie, niečo hodnotnejšie ako mať iba hodnosť kráľa. Že je tu vyššia hodnota ako byť kráľom iba tu, na tejto zemi. Našiel teda zmysel nielen vo svojej funkcii, ale zmysel ako príkladného muža, ktorý šíril vieru vo svojom kráľovstve.

V utorok program okrem sv. omše a sv. ruženca obsahoval aj prednášku na tému „Evanjelium nádeje nemôže sklamať“, v stredu „Ako posväcovať svoj čas“, vo štvrtok celodennú adoráciou. Piatkovú sv. omšu slávil prof. Peter Zubko a pripomenul mariánsku úctu, pretože sv. Štefan ako prvý kresťanský panovník na svete zasvätil svoju krajinu Panne Márii. Ďalej rozvinul myšlienku o mariánskej spiritualite a o tom, ako ju máme žiť. Potom sa konal sprievod z farského kostola s prenesením relikvie sv. Štefana a bol predstavený jeho život a kráľovanie. Pút' vyvrcholila víkendovým programom, ktorý sa začal v sobotu večer sprievodom od farského kostola do kostola na Hrádku, kde slávnosť pokračovala až do nedele.

Jaroslav Fabián

Odpustová slávnosť Kráľovnej pokoja v Košiciach

Odpustovej slávnosti 22. augusta v Kostole Kráľovnej pokoja v Košiciach sa zúčastnil emeritný arcibiskup Alojz Tkáč. Počas svojej homílie pri tejto príležitosti povedal: „Pokoje v duši je podmienkou pokoja v spoločnosti, a vôbec vzťahov medzi ľuďmi navzájom. Tam, kde nie je pokoj v srdci, kde nie je pokoj v duši jednotlivca, ťaž-

ko očakávať, že ten človek prinesie porozumenie, pokoj, empatiu. My, kresťania - katolíci, vieme, že náš pokoj pramení z Boha. Keby sme začali tak teologicky a vieroučne zdôvodňovať pokoj, tak vidíme vzor pokoja, vzájomného porozumenia, vzájomných pekných vzťahov vo vzťahu osôb Najsvätejšej Trojice, kde vyvrcholením pokoja a lásky medzi Otcom a Synom je Duch Svätý.“

Farský úrad Kráľovnej pokoja v Košiciach bol zriadený v roku 1940. Po posviacke kostola viedli správu kostola a novej farnosti pátri františkáni K. Návay a po ňom P. Halmay. Po skončení II. svetovej vojny, príchodom komunistického režimu boli rehoľníci postupne vytlačení zo správcovstva farnosti. Správa sa presunula do zodpovednosti diecézneho duchovenstva.

Jaroslav Fabián

Pút' na Turci v Kláštore pod Znievom

Pri príležitosti slávnosti Nanebovzatia Panny Márie sa v dňoch 13. až 15. augusta konala v Kláštore pod Znievom mariánska pút', ktorej počiatky súvisia s pôsobením rehole jezuitov v tejto obci (pôsobili tu od r. 1586 - 1773). Prvá dostupná zmienka o púti je zo 17. storočia. Pút' má teda v Turčianskom regióne dávnu históriu a silnú hlboko zakorenenú tradíciu.

Plánovaný trojdňový program začal v piatok 13. augusta sv. omšou celebroidanou novokňazom vdp. Petrom Ondříkom v kostole Nanebovzatia Panny Márie. V sobotu 14. augusta začínal hlavný program požehnaním pútnikov v kostole sv. Mikuláša. Celodenný program pokračoval modlitbou svätého ruženca pri Lurdskej jaskyni, krížovou cestou na kalváriu s Kostolom sv. Kríža, ružencom a akadémiou Božieho milosrdenstva. Pútnici si mohli vypočuť aj niečo z histórie kláštora, či stretnúť sa v dialógu s bohoslovcami.

Program vyvrcholil svätou omšou v kostole Nanebovzatia Panny Márie, ktorú celebroidal diecézny banskobystrický biskup Mons. Rudolf Baláž. Vo svojej homílii povzbudil matky i otcov k spoločnej modlitbe v rodinách. Svätú omšu doprevádzal zbor z Martina CANTICA - COLLEGIUM MUSICUM. V deň slávnosti Nanebovzatia Panny Márie, v nedeľu 15. augusta, bol program púte ukončený slávnostnou svätou omšou v kostole Nanebovzatia Panny Márie, ktorú celebroidal vdp. Ľubomír Hudec, dekan z Turčianskych Teplíc.

Štefan Hýrošš